

అమ్మల్లా

పెద్ద హోలు. హోలునిండా అడవాళ్ళు. హోలుకి మధ్యగా రంగురంగు దీపాలతో పూలగుత్తిలా అమర్చబడ్డ దీపతోరణం. ఆ తోరణంనుంచి ప్రసరిస్తున్న రంగు రంగు కాంతలు హోలుని యింద్ర ధనుస్సులో వున్నట్లు చూపుతున్నాయి. హోలునిండా వరసల ప్రకారం అమర్చవేసిన కుర్చీలు, వాటికి దూరంగా కుడివైపు గోడవారగా కొన్ని బెంచీలు కలిపివేసి వాటిమీద తివాసీలు పరిచి తాత్కాలికంగా యేర్పరిచిన చిన్న స్టేజీ, ఆ స్టేజీమీద ప్రసంగంఅంతా ముంచుకుపోయినట్లు మొహంముడుచుకుని కూర్చున్న ఓ పసిమొహం. స్టేజీమీద, హోలులో హడావుడిగా అటు యిటు తిరుగుతున్న అడవాళ్ళల్లో ఆ చిన్న పాపి యెవరూ పట్టించుకున్నట్లులేదు. చాలా మంది వరసగా వేసిన కుర్చీలని వదిలేసి చిన్న చిన్న గుంపులుగా వేరి యేవేవో ఖబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. ఇద్దరు, ముగ్గురు ఆంగ్లీయిండ్లయ్యవీ

కాబోలు, భుజాలుతేని గొప్పతో ఓ ప్రక్కగా కుర్చీలో కూర్చుని వచ్చేపోయేవారిని, హోలుని, స్టేజీమీదున్న పాపి కలియచూస్తున్నారు. కొంత మంది ఫలహారాలు వాటికి కాబోలు యెడంవైపుగా వున్న గది గుమ్మంలోనుంచి లోపలకువెళ్ళి తిరిగి వస్తున్నారు. ఆ తిరిగివస్తున్నవారికి గుమ్మందగ్గర రక్క కభటుల్లా నిటారుగా నిలబడ్డ ఇద్దరు పొడుగాటే నన్నటి అమ్మాయిలు కిక్కిలు, యేవో పేవరు పొట్లాలు అందిస్తున్నారు. అంతా అడవాళ్ళే! ఒక్క మగపురుగులేదు కొంతమంది చిన్నపిల్లల్ని తప్పిస్తే మొత్తానికి హైద్రాబాదులో అన్ని రకాల జాతులకు, కోవలకు చెందిన అడవాళ్ళందరూ డాదావుగా యిక్కడ కప్పిస్తూనేవున్నారు. ఇంతమంది అడవాళ్ళని ఒక్కవోట తన 20 యేళ్ళ జీవితంలో ప్రవ్రధమంగా చూస్తున్న వానంతి ఆశ్చర్యంగా కళ్ళు పెద్దవి చేసుకొని చూస్తోంది. ఒక్కతలలే

చూస్తే యెన్ని రకాలో! భట్టంత చుట్టలు చుట్టి వాటిమీద బుక్కెడు పూలు పెట్టినవాళ్ళు కొంతమంది అయితే, కొంతమంది అనలే జడే వేసుకోనట్లు భుజాల నగంభాగండాక వదిలేసి అక్కడుంచి తెండల్లులు అల్లినట్లువున్నారు. ఇంకా కొంత మంది ఏమల్లావున్నారెందు జడలు వేసుకున్నారు. కొంతమంది చక్కగా పొడుగాటి జడలు వేసుకుని వాటిపైన నాగరం, చంద్రవంకలాటివి పెట్టుకుని చివర తుప్పెలు వేసుకున్నారు, ఇంకా కొంత మంది నడినెత్తిమీదకి రిఫ్రెన్పువ్వలా వచ్చేట్లు అదేవో అజంతా బొమ్మల్లా ముడ్రేసుకున్నారు. జాట్టుని యెన్ని రకాల అలంకరించుకోవచ్చో వాసంతికి తెలిసిపోయింది ఒక్క జాట్టే గాదు. బట్టలు, బొట్టు, గజాలు యొంత నాజాకుగా, యొంత సహజంగా అలంకరించుకోవచ్చో వాసంతికి మొదటిసారిగా అర్థమైంది. జాట్టు, కట్టు, బొట్టు యీ మూడిం

యజ్ఞనపూడి సులక్షణాదారి

టికేసం ఆడవాళ్ళు యెన్ని రకాలు కావాలనుకుంటారో—యెంత తాపత్రయపడారో అన్ని ముంది వీళ్ళని చూస్తూంటే యెంతయినా పుట్టిన రోజుపేరుతో యింత హడావుడా చిన్ని పెళ్ళి చేసినంత పుట్టినరోజే యింత నైభవంగా చేస్తుంటే యిహా పెళ్ళికి యెంత హడావుడి పడారో! బందరు దగ్గర ఓ పక్కా పల్లెటూరులో పుట్టిన వాసంతికి యిదంతా కొంచెం విచిత్రంగానే వుంది. స్ట్రేజీ మీదవున్న పాపకి అందరూ యేవో బహుమతులు తీసుకెళ్ళి యిస్తున్నారు ఆ పాపకి ప్రక్కగా, వంటినిండా ధగధగమెరిసే రాళ్ళ వెళ్ళవేతో పల్లెడు వెడల్పుగల జరిఅంచు పట్టుచీరతో గట్టిగాబిగించి నలుపు ఓ నూటపాటి వయసు మళ్ళిన సునాసిని బహుమతులు తెస్తున్నవాళ్ళని వాడి చూపులు చూస్తూ నఖిఖపర్యంతరం పరిశీలిస్తోంది. ఆవిడ ప్రక్కగా నిలబడ్డ ఓ ఖద్దరుచీర ఆవిడ తెచ్చిన వాళ్ళు యిచ్చిన బహుమతులన్నీ జాగ్రత్తగా ఓ ప్రక్కగా పెట్టోంది ఆలస్యంగావచ్చి, హాలో పున్న ఆడవాళ్ళనిమూసి అలాగే గుమ్మందగ్గర నిలబడిపోయిన వాసంతి చేతిలోవున్న వెండి సోపానాకొట్టె తడిమి చూసుకుంది ఎలా యీ మహా సముద్రంలో ప్రవేశించి డాక్టరుగారి భార్య సుకన్యాదేవి యొక్కడుందో వెతికిపట్టుకోవటం? అనిఅలా నలుగురిలోకి రావటంఅంటేనే వాసంతికి భయం. యేదో వ్యక్తిత్వం పోగొట్టుకున్నట్లు, తనకేం లేనట్లు జాలిగా దీనంగా అనిస్తుంది. అందులోనూ యిలా వంటరిగా ప్రక్కన శీఖరం లేకుండా రావటం వాసంతికి యిదే మొదటిసారి అతను ప్రక్కనవుంటే ఫర్వాలేదు. తనవి, అతనివి అన్ని జవాబులూ అతనే చెప్పుకుంటాడు తనమమలుకు అప్పటికే సమాధానంగా చిచ్చుగానవుతూ వుంటుంది. అందుకే అసలు యిక్కడికి గూడ వెళ్ళనంటే కాదు గూడదు, వెళ్ళితీరాలి అన్నాడు రెండు రోజుల క్రితం కాంప్లెక్సా జీవోలో కూర్చుని బైలు డేరబోతూ కూడా మరోసారి డాక్టర్ గారింటికి పుట్టిన రోజుకి తప్పకుండా వెళ్ళిరమ్మనమని హెచ్చరించాడు. అక్కడికి తను చాలా ఆలస్యంగానే వచ్చింది. ఇప్పటికీ చాలా హడావుడి తగ్గిపోయి వుంటుంది, సుకన్యాదేవి వెంటనే కప్పిస్తుందేమోనని అయినా అసలు యింతమంది వస్తారని తనకేం తెలుసు లోపలికి వెళ్ళాలంటే యేదో భయం వేస్తోంది. యెలా—యేవో ఆలోచనతో పరధ్యాసంగా నిలబడ్డ వాసంతి “అదేమిటి అలా గుమ్మందగ్గర నిలబడిపోయావే? లోపలికి రా యెంతసేనయింది వచ్చి—శీఖరం క్యాంప్ నుంచి రాలేదా?” అంటూ సుకన్యాదేవి భుజంఅట్టి పలకరించటంతో వ్రుతిక్కి పడింది ఆ వెంటనే తప్పి తను తమాయించుకుంటూ ‘అబ్బేలేదండీ యిప్పుడే వచ్చాను మీ కోసమే చూస్తున్నాను’ అంది చప్పున కళ్ళు చేతిలో పున్న సోపానాకొట్టె వాలుకుంటూ, ఘీ—ఘీ—యిలా గుమ్మందగ్గర నిలబడి వుండకూడదు. కాస్తంత ధైర్యం చేసుకుని లోపలికివెళ్ళి కూర్చుంటే బాగుండేది అనుకుంటూ. ‘మంచిదానివే! నయం. నే వెంటనే చూశాను కాబట్టి సరిపోయింది అసలు చూడకనేవోదను మా అక్కయ్య కూతురువచ్చి

గుమ్మందగ్గర పాలరాతిబొమ్మలా నిలబడ్డ ఆ అమ్మాయి యెవరు పి ప్పి అంటే తిరిగి చూశాను సుకన్యాదేవి నవ్వుతూ వాసంతిని చేయి పట్టి తీసుకొచ్చి ముందువరసలోవున్న ఓ కుర్చీలో కూర్చోబెట్టింది ఆవిడింకా యేదో చెప్తుండగా వెళుతున్నానండీ అంటూ యెవరో రావటంవల్ల వాసంతిని కూర్చో వస్తానని వెళ్ళిపోయింది క్షణంలో వచ్చిన వ్యక్తిత్వం మళ్ళీ పోయినట్లుని పించింది వాసంతికి యెవరూ మాట్లాడేవాళ్ళు లేరు. పై పెచ్చు దూరంగా కూర్చున్న యిద్దరు ముగ్గురు నైలానీరలమ్మాయిలు ఒక్క తర్వాత ఒక్క వాసంతిని తిరిగి తిరిగిచూసి వాళ్ళలో వాళ్ళ యేమిటో చెప్పుకుంటున్నారని వాళ్ళు చెప్పుకునేదేమిటో వాసంతికి విప్పించటంలేదు ఒకనేళ తనిలా కళ్ళ పెద్దవి చేసుకుని చూస్తోందని వెరిమొహంలావుంది, తెలుస్తూనేవుంది అనుకుంటున్నారేమో. లేకపోతే తనబట్టు తిరిగి వెళ్ళుకుంటున్నారేమో! వాసంతి కళ్ళ వాలుకుని చీర వంక చూసుకుంది. తెల్లటి పాలనుగుంటుంటే చీర యీ చీరంటే శీఖరానికి చాలా యిష్టం. శీఖరం గుర్తుకొచ్చేసరికి వాసంతి మొహంలో భయం, బెరుకుదనం పోయి వుల్లాసం వచ్చింది క్యాంప్ లో యీపాటికి యేంచేస్తున్నాడో! ఆసీనులో అతను చాలా గంభీరంగా వుంటాడని అందరూ భయపడ్డారని మళ్ళీ యెవరో యేమీ చెప్పాడు రాజా. శీఖరం

ఎక్కడో తను, ఎక్కడో శీఖరం. అద్భుతంఅంటే యిదేకాబోలు. “మీ ఆయనంటే సామన్యం కాదమ్మాయోయి. పెళ్ళి కాని ఆడపిల్లల గుండెల్లో మెరుపు పెళ్ళయిన ఆడపిల్లల గుండెలో నిట్టూర్పు” శీఖరంతో తన పెళ్ళి స్థిరపడితర్వాత తనని పెళ్ళి కూతుర్ని చేసినప్పుడు కొత్తబట్టలతో ఆశీర్వాదం కోసం నమస్కరించటానికి వెళ్ళినప్పుడు అన్నమామయ్య మాటలు తనలా మర్చిపోతుంది! అప్పుడే అక్కడే నిలబడ్డ అక్కయ్య—‘యీహా అందరి గుండెల్లోనూ నిట్టూర్పు మామయ్యా. ఒక్క వాసంతి మొహంలోనే మెరుపు అతను’ అన్నది. ఆరోజు అనేవో తమాషా మాటలనుకుంది కానీ యెంత నిజం! కానీ చిత్రం. అన్నివిధాల వున్న, అతను తనలో యేం చూశాడో—చూసేందుకు యేముంది. అద్భుతం దయతలిచి తన ప్రక్కన నిలబడింది అంతే యివే మాటలు తను వోసారి అంటే అతను ‘లేదు వాసంతి నీలో నేను చాలా చూశాను యేం చూశానో చెప్పుమని అడగకు ఒకప్పుడు నాలోవుండి ప్రస్తుతం పోగొట్టుకున్నదంతా నీలో చూశాను’ అన్నాడు తనకారోజు ఆక్షణం చాలా బాగా గుర్తుంది. ఆరోజు ఆదివారం రాజేంద్రనగర్ లో కిద్దాను గార్డెన్ కాటేజీ రిజర్వ్ చేయించుకున్నారు. యెప్పుడోగాని శీఖరానికి అంత తీరిక దొరకదు. ఆరాత్రి యెంత బాగుంది. కాటేజీ ప్రక్కనున్న పచ్చగడ్డి మంచుతో తడిసి కొద్దిగా చల్లగావుంది. తెల్లటి వెన్నెల, స్పష్టమైన మనసులా చుట్టు ప్రక్కల శబ్దమేలేదు, కొంచెందూరంలోవున్న చెవులపిల్లలు గుస గుస తప్ప కాటేజీ మధ్యగా శబ్దంచేస్తూ దొర్లె నీళ్ళు, వెన్నెట్ల పచ్చగడ్డిమీద

శీఖరం జేబురుమాలు వేసుకుని కూర్చున్న తను, తన ఒళ్ళో శీఖరం తల యెన్ని యుగాల అనుభవం కలిగింది తనకి అలా యెన్నికోట్ల సంవత్సరాలు బ్రతుకితేమటుకు విసుగొస్తుందా? కాలనిల్లిపోతే బాగుండు ననిపిస్తుంది యెలా నిలుస్తుంది కాలం. తనకు చాతనైతే సూర్యుడ్డి, చంద్రుడ్డి యే లోయలమధ్యకై నా విసిరేసేది అవును నాటి సుంచేగా యీ రాత్రింబవళ్ళు అవి చెయ్యలేని తను శీఖరం చేతిగడియారంతిసి దూరంగా దాచేసింది. అతన్ని గురించి తను యింతగా ఆలోచిస్తున్న యీ క్షణంలో అతనేం చేస్తుంటాడు యెందుకోమరి. తను వున్నప్పుడు వో విధంగా, లేనప్పుడు యింకో విధంగా వుంటాడు బహుశా గంభీరంగా వుండటం అలవాటుయిపోవటమే కారణం కావచ్చు. రేపు సాయం త్రంగాని రాదు క్యాంప్ నుంచి రేపుసాయంత్రం యెప్పటికీ రాను మళ్ళీ గడియారంమీద కోపం. తన యీ ఆలోచనన్నీ శీఖరానికి తమాషా చెప్పించుకు చెప్పించుకుని నవ్వుతాడు అతనికి తెలియదుగా—అతని కోసం వో మంచివార్త వుందని. పాపం! అన్నం సరిగ్గా నయించకపోతే వాంతులు చేసుకుంటూంటే యెంత ఖంగారుపడ్డాడో. అసలు ప్రతి నిమిషం ప్రతిమాట అతను విలువ చేకూరుస్తాడా లేక తను పూహించుకుంటుందా? మొన్న మటుకు మొన్న క్యాంప్ వెళ్ళబోతూంటే తనని దగ్గరికి తీసుకుని తొందరగా వచ్చేస్తానని భయపడోద్దనని చెప్తూ, ‘నేను వచ్చేలోగా నువ్వు కొంచెం నన్ననడాలి’ అన్నాడు అది నిజమే అంత అన్నం నయించక పోయినా, యేం తినకపోయినా తను బాగానేవుంది. ఒంటిరంగుకి కూడ యేదో మెరుపువచ్చింది తను లావుఅవటం శీఖరానికి యిష్టంలేదని తనకు తెలియదు అందుకే అంది ‘యేం లావయితే—అసలు నేను కొంచెం లావుగావుంటేనే బాగుంటానని అందరూ అంటారు’ అంది ‘అబ్బేబ్బే అదేంకాదమ్మాయి లావు అయ్యేరోజులు ముందున్నాయి. యిప్పుడొద్దు నువ్వులావయిపోయి కూర్చున్న చోటునుంచి కదలలేకపోతే.’ ‘మీది మరి విచిత్రం. అంత లావెందుకు అవుతాను’

‘యెంతయినావద్దు నేను క్యాంప్ నుంచి వచ్చే సరికి చేతులు చాచుకుని పరుగెత్తుకొస్తాను చూడు. బంగారు తీగలావుంటావు. లావయితే బాగుండదు. నువ్వునలు పరుగెత్తలేవు. పరుగెత్తినా నేను చూడలేను’ ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు అంత బాగా మాట్లాడి అంత హుషారుగా మాట్లాడిన తను దగ్గరికి తీసుకోవటంలో ఒళ్ళు వేడిగావుందని ‘వద్దు నీకు ఒంటి బాగాలేదు నేను క్యాంప్ కాన్సిల్ చేసుకుంటానని కూర్చున్నారు ఆరోజు అసలు వుదయంనుంచే వంటి బాగాలేదు ఆక్రితం రోజే లేడి డాక్టర్ సుశీకి ఫోనేస్తే అవిడలేదు. యెక్కడికో వెళ్ళిందన్నారు క్యాంప్ వెళ్ళే హడావుడిలో పున్న శీఖరం గూడ పట్టించుకోలేదు తనూ అంత అనుకోలేదు ప్రయాణంఅయి జీవోలో సామానంతా పెట్టింది బట్టలు వేసుకుని టై కట్టుకుంటూన్న శీఖరం తను లోపలకొచ్చి కాఫీతో తిరిగి వచ్చేసరికి టై విప్పి ‘టుబిల్ మీద పారేసి

అ మా ల్య

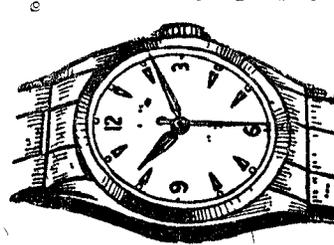
(9-వ పేజీ లిగనాయి)

వచ్చి వదుక్కర్చితో వదుకున్నాడు తనకు తెలుసు అతను వెళ్ళితిరాలి, చాలా ముఖ్యం అని డాక్టర్ సుశీల రాగానే పీలిపించుకుంటానని, లేకపోతే నే నేవెద్దానని యెన్నో చెప్పి ఒప్పిస్తే గాని అతను లేచి మళ్ళీ క్లబ్బుకోలేదు 'లేదు. నేను సరీగ్ మాడనే లేను నీ మొహం చాలా పీక్కుపోయివుంది తెలుసా' అత మొహంలో బాధకి తనకు నవ్వు వచ్చింది. కాని లదింత హాయి ఒకళ్ళ మనకోసం ఆడుర్లా వడలుం అనేది యెంత గొప్ప విషయం మరో అర గంటలో వెళ్ళిపోయాడు వెళ్ళిన తర్వాత తనకెంత దిగులో మళ్ళీ అతన్ని కళ్ళతో చూస్తానా అని స్తుంది అమర్లాడు సుశీల వచ్చింది వస్తూనే అవిడ వేసిన మొదటి ప్రశ్నకి తనిచ్చిన జవాబు లోనే చెప్పేసింది ఆ తర్వాత పరీక్ష గూడ చేసి నవ్వుతూ 'ఆడపిల్లా—మగ పిల్లవాడా' అని అడి గింది యొక్కడో యేదో ఆలోచిస్తున్న తన అవిడ ప్రశ్నకి తన సమాధానాన్ని అంత గుర్తింపకుండానే 'యెవరికి' అంది. యెవరన్నా (మనం) వాం—ప్ర. విసార్ అనుకుంటు—యెవరన్నా ప్రవనిస్తార అన్నప్పుడే చేతివేళ్ళతో రెండు చూపించి పట్టుకొ మనటమో లేక ఆడపిల్లా, మగపిల్లవాడు కానాలో అని అడగటమో చెప్తారు డాక్టర్ సుశీల విరగ వడి నవ్వుతున్నప్పుడుగాని తనకి గుర్తు రాలేదు అవిడ ప్రశ్న, తన జవాబు, అవిడ పరీక్ష—అప్పి క్షణంపేపు గుండె కొట్టుకొనటం మానేసింది ఖా అసలు కొట్టుకోదేమో అప్పించింది కానీ వెంటనే 'మీరే—శ్రీమతి వాసంతీధర్'కి అంటూ అంటుండ గానే ఆగిపోయిన గుండె రెట్టించువేగంతో కొట్టు కొనటం మొదలుపెట్టింది కూర్చున్న కుర్చీకి తన శరీరం అంటుకుపోయినట్లయింది యేమిటి— తనకా? పాపా ప్రపంచం అకస్మాత్తుగా మారి పోదేం వస్తువులన్నీ యిలాగే వుంటాయే? కిటికీ తలుపులన్నా కదలవే? గాలయినా గట్టిగా వీచదే? ఆకాశంలో మేఘాలయినా వరుగుతవే? గుమ్మం అవతల వరండా దిగువగా వచ్చటి చెట్లమీదవడి మెరుస్తున్న సూర్యకాంతి పకవకా నవ్వదే? యేం జరగదేం. యిదేమిటి యిలా ఆలోచిస్తుండేం తను "నిజంగానా?" జీరపోయిన గొంతుతో డాక్టర్ సుశీలవంక చూస్తూ అంది తను మీరు బలే తనూ పిగా చూస్తారండీ! కళ్ళల్లో అన్ని భావాలు కదు ల్తాయేమిటి? నిజంగానే చెప్పన్నాను వారు క్యాంప్ నుంచి రాగానే మొదట నాకు బహుమతి యిప్పించాలి కాన్ను అది నేనే చూస్తాను' నల్లగా పొడుగ్గా వున్న సుశీల తెల్లటి పళ్ళన్నీ తళుక్ మనేట్లు నవ్వి లంది అవిడవైపే తదేకంగా చూస్తున్న వాసంతికి అవిడ చేతిలో వో పసికందుని తెల్లటి తువాలో తుడుస్తూ "మీ పోలికండీ—ముక్కు ములుకు తండ్రిది పుణికి పుచ్చుకున్నాడు పాప చాలా ఆరోగ్యంగా వున్నాడు చూసారా, మీరు నాకు మంచి బహుమతి యివ్వాలి" అంటున్నట్లు తను యేదో మంచంమీద పడుకుని చెవుల్లో దూదితో వీరనంగా పడుకుని ఆసక్తిగా, భయంగా ఆ పసి

పాపనైపు చూస్తున్నట్లు అప్పించింది. తనవలు యెప్పుడూ అంతే—పున్న విషయానికి, జరుగు తున్న క్షణానికి పదింతలు ముందుకు దూసుకు పోయి ఆలోచిస్తుంది ఈ క్షణంలో ఇప్పుడు జరుగుతున్నదాన్ని గురించి యెప్పుడూ ఆలోచించదు యిదిగిపోయిన వాటిని గురించేనా ఆలోచిస్తుంది లేకపోతే జరగబోయే వాటిని గురించయినా ఆలో చిస్తుంది. వర్తమానాన్ని గురించి ప్రసక్తే వుండదు, అది గతంగా మారేవరకు యేమిటో ఒక్కొక్కళ్ళ స్వభావం సీతయితే—జరిగిపోయింది, జరగబోయేది నాకు అక్కర్లేదు, జరుగుతున్నవే నాకు కావాలి జరిగిందాంతో మనకు ప్రసక్తిలేదు అది తిరిగిరాదు యెంత గొప్ప అనుభవంఅయినానారే—జరగబోతుం ంంటానా అయోమయం, అర్థంగాదు మనలో పాటు ముందుకు పరుగెత్తే పెద్ద గోడ భవిష్యత్తు యొప్పటికప్పుడు దానివెనక యేంవుంది మనకి తెలి యనే తెలియదు అది తెలుసుకోవాలనే ప్రయత్నం వోనే మనం పరుగుతుంటుంటాం చివరకు తెలుసు కోకుండానే పోతుంటాం అంటుంది దానిది మరీ సేదాంతం బ్రతుకంటే క్షణంలో సగంల ఆ క్షణంలో సగంలోనే చాతనైతే ఇంద్రధనుస్సులో గున్న రంగులన్నీ చూసినట్టు అప్పి అనుభవించగలంట్ గాని మొహం మరీ అంత చిన్న వయసులో అంత సేదాంతం వుండకూడదు బాబూ అలాటి వాళ్ళకి యిల్లా సంసారాలగూడ పట్టుపు సీత అదే అంటుంది భర్తగాని, పిల్లలుగాని యివన్నీ వో బాధ్యతకేంద మనం చెయ్యవలసిన పనులకేంద తీసు కోవాలి అంటుంది తనకి శీఖరం యెప్పుడూ రోకంగా కనిస్తాడుగాని బాధ్యతగా అప్పించదు తనకి పిల్లలు కావాలి భర్త కావాలి అన్నీ కావాలి రేపు తనకి గూడ ఓ సాపపుడై యిలాగే పుట్టిన రోజు చేసుకోదూ— తనప్పుడు యెలా వుంటుంది శీఖరం చెప్పినట్లు లావయి, నిండుగా జడమానేసి మెడమీదకు చుట్టో వుంటుంది కాబోలు అమ్మో, యిలా చిన్నగా వుంటేనే బాగుంటుంది చిన్న తనం మనసుంచి వెళ్ళిపోతుంటే యెంత బాధో స్తుంది—అందుకే కాబోలు మనకు తెలియకుండానే మనం పెద్దవాళ్ళం అయిపోతూవుంటాం

చాలా సేవల్లుండి కదేకంగా ఆలోచిస్తున్న వాసంతి యెవరోవచ్చి పల్కరించటంతో యీ లోకంలో వడింది. ఆ వచ్చిన అమ్మాయి నుకన్యా దేవి అక్క కూతురు. కాబోలు 'పిన్ని మిమ్మల్ని లోపలకు పిలవోంది' అంటూ వచ్చింది. యిదే మిటి— చాలా సేవయింది వాసంతి ఖంగారుగా లేచి నిలబడింది హాలులో చాలాభాగం ఖాళీ అయి పోయింది గోడవారగా కూర్చున్న ఆంగ్లీయిండి యన్నో వెళ్ళిపోయారు హాలులో చాల కొద్దిమంది మిగిలారు స్టేజీ గూడ ఖాళీ అయింది. వాసంతి దిక్కులు చూడటం మానేసి తనని పిలవటానికి వచ్చిన అమ్మాయిని 'యొక్కడికి రావాలి' అంది 'రోపలికి అక్కడ ఫలహారంవేసి మళ్ళీ వచ్చి కూర్చుం దురుగాని' దూరంగా కూర్చుని అంతకుముందు వాసంతినిచూసి నవ్వుతూ ఖబుర్లు చెప్పుకున్న అమ్మాయిలవంక మెడ తిప్పిచూసి నవ్వుతూ ఆంది ఆ అమ్మాయి. వాళ్ళని చూసేసరికి వాసంతికి మళ్ళా

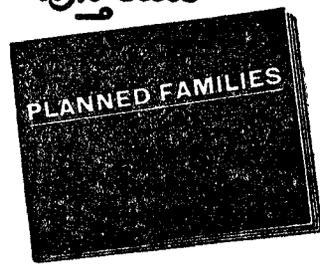
రిస్కువాచీ రు.7-8-0కే!

మా చెస్ స్టింట్ లో నాబర్ ప్రూఫ్ 17 జ్యూయెల్స్, రిడీయం డైలు 10 సెల్లీములు గ్యారంటీ కల వాచీ రు 7-8-0 కే పొందండి. పోసే జి గు 1-8-0 అదనం. సచ్చెకున్న పైకం వాపసు. MURUGAN WATCH CO., VELPUR (W.G.) A. P.

ఉచితం!

ఈ ముఖ్యమైన పుస్తకము

ప్రతి దంపతుకూ ఈ పుస్తకము ఒక ప్రతి కావలెను, ఎందుకనగా దీనిలో కుటుంబ నియంత్రణా ప్రాముఖ్యత గురించి సులభ తెలిలో బోధించబడినది, అది ఎందుకు ఆ ఆ క్యకమో, వైవాహిక జీవితసుందరి సహజ మైన పనులతో నొక దానిని పరిష్కరిం చేయి ఎంత సులభ సాధ్యమో తెలుపబడింది ఇప్పుడే మీ ప్రతిని తెప్పించుకోండి నేడే ఈ కూపనను పోస్టు ద్వారా పంపండి.

ఎల్ డి పీమోర్ అండ్ కో (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, డి.పార్కు మెంటు 119, వల్లం ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, చర్లగోడ బొంబాయి - 1 "డ్యూరెక్ట్" అండ్ "డ్యూరెక్ట్" కాంట్రాస్టెబిలెట్లకు ఏజెంట్లు: "స్టాన్లీ పేమిలీస్" ఆఫ్ పుస్తకము ఒక ప్రతి ఉచితంగా సాదా కవరులో రు. 7-8-0 నాకు పంపండి నేను వ్యక్తుడను. పేరు . . . . . చిరు నామ . . . . .

Alvars LDS/J TL

దిగులు ముంచుకువచ్చింది. వాళ్ళింకా అలానే చూస్తూ వున్నారు 'రండి' అని పిలుస్తున్న అమ్మాయితో యెలాగో లోపలకు వెళ్ళబోయింది వాసంతి గుమ్మా వికి కొంచెం యివతల వుండగానే ఆ ముగ్గురు అమ్మాయిలు వాసంతి వైపు వచ్చారు 'సరి రయం చెయ్యాలా - ఇదుగో వీళ్ళు నా స్నేహితు

అ మూ ల్య

రాళ్ళండ్లీ-యూమె వాసంతి అని శీఖరంగారి భార్య వారు, మాబావగారు మంచి ఫ్రండ్స్ అంది, సుకన్యా దేవి పిన్నికూతురు వాళ్ళ ముగ్గురికీ నమస్కారాలు చేసింది వాసంతి అందులో మధ్య అమ్మాయి అంది.

'మిమ్మల్ని చూసేంతర్వాత మీలో తప్పకుండా సరి రయం చేసుకోవాలనిపించిందండి. మీ కళ్ళు చాలా బాగున్నాయి యిందాకట్టుంచీ మీవంకే చూస్తూ వున్నాను
వాసంతి కళ్ళు క్రిందికి వాలిపోయినాయి. అంత ధైర్యంగా నిర్మోహమాటంగా మొహామీద చెప్పే

బిన్నీవారి అచ్చపట్టు అంగవస్త్రాలు

... మీ వికాం భుజాలమీద దర్భా ఉట్టివడేలా అమరి నిలుస్తాయి. వాటివల్ల మీ విగ్రహానికొక స్ఫూర్తి అబ్బు తుంది. ఎక్కడా ఏ బెట్టనిపించని బాంధాకనం, మీ ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం విశిష్టమై తానిస్తాయి.
కంటే కేంపైన జరీ అంచులతో బిన్నీ అచ్చ పట్టు అంగవస్త్రాలన్నీ రకాలు, అధికార ముద్రగల బిన్నీ స్టాకిస్టు అందరివద్ద దొరుకుతాయి.

బెంగుళూరు ఉల్లెన్, కాటన్ & సిల్క్
మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్
అగ్రహారం రోడ్, బెంగుళూరు-2
బిన్నీ & కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్ వారి గాఖ

JMT/BN/2A/1344

మన్న ఆ అమ్మాయివంక కళ్ళెత్తిచూడటం గూడ భయమనిపించింది
 'అమ్మాయి కథల రాస్తూందిలే అందుకు' అంది మరో అమ్మాయి 'అది అనవసర ప్రసంగం మొదటమ్మాయి కనీరింది. పేరడిగింది వాసంతి జవాబు చెప్పింది ఆ అమ్మాయి ఆపేరు వాసంతికి పరిచయమే. కథలు గూడ బాగానే వుంటాయి కానీ అమ్మాయి వయసు తక్కువగావుందే అంతమంచి కథలు రాయడం యెలావస్తోంది అనుకుంటున్న వాసంతికి 'పదండి—లోపల పిన్ని వెయిట్ చేస్తోంది' అంది సుకన్యాదేవి అక్కకూతురు మరోసారి వాళ్ళ ముగ్గురికి నమస్కారంచేసి వాసంతి యివతలకూ వచ్చింది అప్పటికే సుకన్యాదేవి బైటకు వచ్చేసింది 'మీరు లోపలకు వెళ్ళండి చూడు గిరిజా వాసంతిని లోపలకు తీసుకువెళ్ళు. ఇక్కడ అపొల్వోదేవి వెడ్డున్నానంటున్నారు పంపిస్తాను వెళ్ళు లోపలికి వాసంతి సిగ్గుపడకు—మాటలు చెప్పనే అవిడ పొడవుడిగా వెళ్ళిపోయారు గిరిజా లోపలికి వెడ్డుం డగా వాసంతి చలుకున్న చెయినట్టి ఆపి, 'మీ అక్కయ్యకూతురక్కడ' అంది చేతిలో వుండిపోయిన సోపానాన్ని గుర్తుకు రావటంతో 'యెవరూ— జయంతా' అక్కడ ఆగిపో వుండే' అంది గిరిజా ఆగిపోతూ వాసంతి తలతిప్పి చూసింది. గిరిజా చూపించిన గదిలో జయంతి, అవిడ ప్రక్కన ఆలాపు సోపా అవిడ, ఖద్దరుచీర అవిడ వున్నారు 'సువ్యక్త పనిచేసిపెట్టు. నేను వెడ్డువుంటాను. నువ్విది మీ జయంతికిచ్చేసి రా' అంది

'అదేమిటి—మీ రివ్వండి' గిరిజా అనుమానంగా చూస్తూ అంది

'కాదే వారిపేరుచెప్పి నువ్విచ్చేసి రా' బ్రతిమాలు తున్నట్లుగా అంది వాసంతి క్షణంసేపు వాసంతి మొహంలోకి చూసిన గిరిజా సోపానాన్ని తీసుకొని వెళ్ళింది యెంత త్వరగా ముగించుకుని బైటపడే అంత బాగుండు—యేరీ యిక్కడ యిందాక రక్షక భయల్లా నిలబడ్డ అమ్మాయిలు లేరే, పోయారే అనుకుంటూ తలవంచుకుని లోపలకి వస్తున్న వాసంతికి అలాగే తలవంచుకుని గబగబా లోప ల్బయి వస్తున్న మరోవ్యక్తి రకీమని తలకొట్టింది ఖద్దరు బట్టసారి అద్దా అనుకుని దెబ్బతిగిలిన చోట పట్టుకుని తలెత్తి చూశారు. "సారీ చూడ లేదు" అంది అవతల వ్యక్తి వసంతయితే వుంది కానీ నాలుగైదు సంవత్సరాలు పెద్దదిలావుంది పొడుక్కితగ్గలావుతో మనిషి పొందాగావుంది చాలా అందంగావుంది శరీర సౌష్ఠ్యానికి చక్కగా అతికి నట్టున్న వీర—జాకెట్. కానీ జాకెట్ చేతులు భుజాల దిగువుగా పొట్టిగా చాలా బిగుతుగా వున్నాయి చేపలకి చీరరంగుతోకలిపే ద్రాక్షగుత్తుల్లా వున్న స్ట్రాప్స్ కివి వున్నాయి పెదవులకి రంగుంది కానీ రంగు మేసుకున్నట్టులేదు చాలా సహజంగా వుంది

"సారీ దెబ్బతిగిందా?" అంది అవిడ నవ్వుతూ, 'లేదు ఫర్వాలేదు' వసంత గూడ నవ్వింది 'వేరీ వేరీ సారీ' వసంతని తప్పించుకుని వెళ్ళి పోయింది అవిడ అవిడని యింకా సొంతం చూడటం పూర్తిగావి వసంత తలతిప్పి అవిడ వచ్చినవై పే

చూస్తుండిపోయింది. వెనక నడినెత్తిమీదకి జాబ్బు మెలితిప్పి చుట్టిన చుట్టు, వెనక జాకెట్ కి వీపుమీద కై మండే ఆకారంలో ఎట్టులేదు ఆ బట్టలేనంత మీర బిగువుగా అందంగా శరీరం కన్పిస్తోంది. మెడలో గొలుసుండే భాగంనుంచి ఆ కత్తిరించిన డై మండే ఆకారమీదుగా వట్టుకుచ్చులు చిన్న చిన్నవి నడుండాక వేల్చాడుతున్నాయి. నడక గూడ బాగానేవుంది. వెడూ వెడ్డా అవిడ ఒకసారి వెనక్కు తిరిగిచూసి యింకా అలాగే నిలబడిపోయి తనవంక చూస్తున్న వాసంతిని చూసి మళ్ళీ నవ్వి వెళ్ళి పోయింది అవిడ చూడగానే వాసంతి చప్పున మొహం తిప్పుకుంది ఇంతలో గిరిజా వచ్చింది 'అవిడవరు' దూరంగావెళ్ళిపోయి సుకన్యాదేవితో మాట్లాడుతున్న అవిడని చెయిచాచి వేలుపెట్టి చూపిస్తూ అంది 'యెవరూ—అవిడ మా అక్కయ్య ప్రండే బొంబాయిలో వుంటారు అవిడ మొగుడు అమెరికా వెళ్ళివచ్చారు. ఆమెగూడ వెళ్ళివచ్చింది. 'లోపలకు దారితీస్తూ అంది గిరిజా ఫలహారం అది ముగించుకుని గిరిజాతోపాటు యివతలకు వచ్చింది వాసంతి హాలు పూర్తిగా ఖాళీ అయిపోయింది పెద్ద వర్షం గబగబాపడి ఒక్క సారి తెరిపి వచ్చినట్లుగావుంది హాలులో దీపాల గుత్తిక్రిందగా నిలబడి అవిడ, సుకన్యాదేవి యింకా యేదో మాట్లాడుకుంటూనేవున్నారు "ఆగండి మీకు కిళ్ళీ లీసుకొస్తాను" అంటూ గిరిజా మధ్యలో వెనక్కు వెళ్ళిపోయింది "ఇక్కడ రా వాసంతి" దూరంగా నిలబడిన సుకన్యాదేవి పిలవటంతో గిరిజాకొసం చూస్తున్నట్లు నిలబడిన వాసంతి కదిలి ముందుకు వెళ్ళింది "ఈవిడ వా స్నేహితురాలు అమూల్య" యావిడపేరు అమూల్య! మనిషిలానే పేరు గూడ చక్కగా అమూల్యంగానేవుంది అనుకుంది వసంత చేతులు జోడించి నమస్కరిస్తూ. "నీ పేరే మిటి వాసంతా?" అంది అవిడ బాగా దగ్గరగావచ్చి అవిడ చూపుతో యిందాకటి మార్దవం లాలిత్యం రెండూ లేవు అవేవో చురకలు వేసినట్లు అవి తగిలినచోటల్లా గుచ్చుకుంటున్నట్లు వున్నాయి అవిడలో ఆమూర్తి యెందుకు వచ్చిందో అర్థంగావి వాసంతి అచేతనంగా అలాగే నిలబడిపోయింది పైనవున్న దీపాల గుత్తిలోంచి వస్తున్న రంగు రంగు కాంతులు అవిడ మొహంమీద నీలంగా, సుకన్యా దేవి మొహంమీద యెర్రగా తన మొహంమీద తెల్లగా పడుస్తాయి

"శీఘరం నీకు పెళ్ళికిముందే తెలుసా?" పూరా త్తుగా అవిడ చెయిచాచి వాసంతి గడ్డాన్ని ముని వేళ్ళతో పట్టుకుని యెత్తుతూ అంది. ఆ యెత్తు డం ప్రేమగాకాక, అదేదో ఆసక్తిగావుంది అసలు సుకన్యాదేవి అవిడని తనకు పరిచయం చేసిందిగాని, తనకు అవిడకు పరిచయంలేదు కాని తనపేరు అవిడకి తెలిసింది పోనీ అది అవిడకి యీవిడ చెప్పి వుండచ్చు కానీ శీఘరం నంగతి అడుగుతుందేమిటి? గడ్డాన్ని అవిడ చేతిలోంచి తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ అవిడ చూపులతో కలసిన తన చూపుల్ని క్రిందికి తిప్పుకుంది వాసంతి 'కొంచం సిగ్గులావుందే లేకపోతే కొత్తా?' అవిడ గడ్డం వదల కుండానే అంది పైననుంచి వస్తున్న రంగు రంగుల

'ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక'లో
 ప్రకటనలు మీవ్యాపారాభివృద్ధికి
 తోడ్పడుతాయి.

త ర చు గా మూ త్రి ది స ర న

చక్కెరలో గాని, చక్కెర లేకుండా గాని తరచుగా మూత్రము వెలువకలు మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని కుల చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధలో చిక్కినవారిని ఆగోజుకాగోజు మృత్యువుకు ఆసన్నునిచేయును. ప్రథమదశలో కారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపుమాండ్యము, తొడల్లో తిమ్మిరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచా పును పై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించ కున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంగునోగు యెండులు, గురదలు, కాళ్ళలో పగులి, తూకం తగ్గడం, శరీరమంతా పొట్టు, కీళ్ళి నొప్పలు, కంటిపారలు, తీయ, గడ్డలు, రాచ పుండు, ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యొస్తే సంభవింపవచ్చును.

"పిన్ స్ ఛార్మ్" మూత్రలు వాడి అనేక వేల మంది తమబాధలనుండినివారణపొంది మృత్యు కారణమునుండి రక్షింపబడిరి. "పిన్ స్ ఛార్మ్" శాస్త్రీయ పద్ధతులవిద ప్రాచీన యూవాని వద్దిగినిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల కొకపదార్థముల, స్వాభావిక ఖరీదముల సారముతో తీగూరెనవి. "అమితి దాహము, మూత్రంలో చక్కెర తగి పలుమారు మూత్ర విసర్జన చేయు అవసరము 2 గోజులలోనే లేక 3 మీకు చాలాభాగము నివారణయగును. కొద్ది గోజులలోనే మీకు సగానికిపెగా స్వస్థతి చేకూరిన లనిపించును. "పిన్ స్ ఛార్మ్" కొద్ది క్యయముతో సుఖముగా, శేతిక గా నేపించి వచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకపథ్యము లేదు. నిరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు. గోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినుంగుకె ఇదివరకటి కంటే ఎక్కువరకాల ఆహారపదార్థములు తీసి కొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రి ములు అడిగినవారికిడ చిత్తుముగా పంపబడును.

5) ఓశ్యలఖరీదు గు.6-75ప.పె. మూత్రమే. వాస్తేజనిమి తం గు 1-6 న.పె. అదినం. (ఒకసారి గెండు, అంతకుపెగా సీసాలను తీసికొన్నచో షాస్తేజ ఉచితం.)

(SELLING AGENT)
 Barrys Commercial Corporation
 (A. P. W)
 27/A, Dhurumtollah Street
 CALCUTTA-13

కాంటులు, యెదురుగుండా యీవిడ వింత ప్రక
 ర్తన, నిశబ్దంగావున్న హాలు చాలాసేపట్టుంచి
 కూర్చుని కూర్చుని అలిసిపోయినట్లుగా అదోమాది
 రిగా వున్న వాసంతికి అదేదో కలలో యొక్కడో
 వంటరిగా కూర్చుని ఆలోచిస్తున్న వో దృశ్యంలా
 అన్విస్తోంది అవిడ ప్రశ్నకేదో సమాధానం చెప్పా

అ మూ ల్య

మని అనుకుంటుండగానే వా రా త్తు గా
 వెనకనుంచి 'వనూ' అనే పిలుపు విన్నవలంటో
 ముగ్గురూ వులిక్కినడి వెనక్కు తిరిగారు 'అరే!
 మీరా? యెప్పుడోచ్చారు. రేపుగదూ రావా

ల్సింది గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగిన వాసంతి శీఖరాన్ని
 చూడటంతోనే ఒక్క పరుగులో దగ్గరకు వచ్చింది.
 'మీరు రేపు సాయంత్రంగాని రారనుకున్నాను.
 యెలా వచ్చారు సంతోషంతో ఏకసిందిన మొహంతో
 వాసంతి భర్త చెయ్యి తన చేతిలోకి లీనుకోబోయింది.
 కానీ శీఖరం వాసంతిని గమనించటంలేదు. అతని

జనసామాన్యమునకైన రేడియో...

నమ్మలేనంత సరసమైన ధరలో

ఖరీదైన రేడియోల విశేషాంశములు కలది

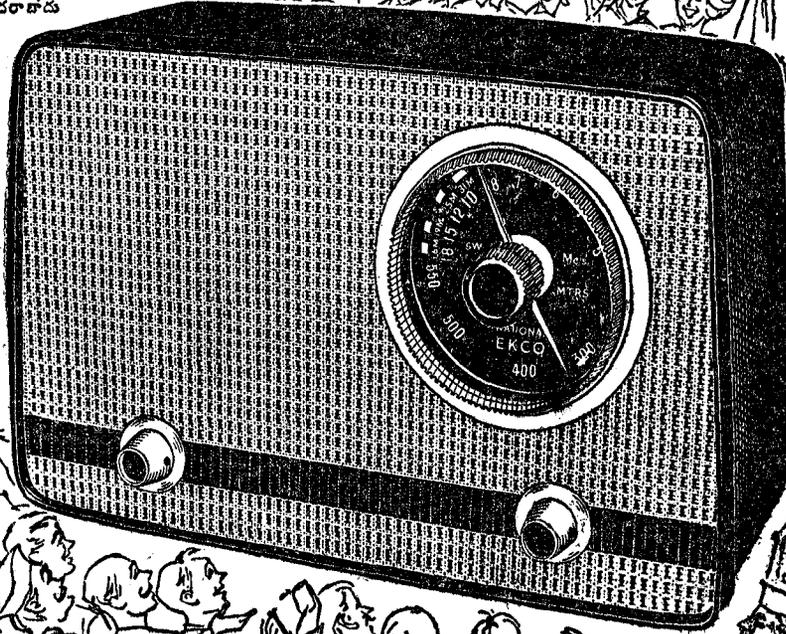
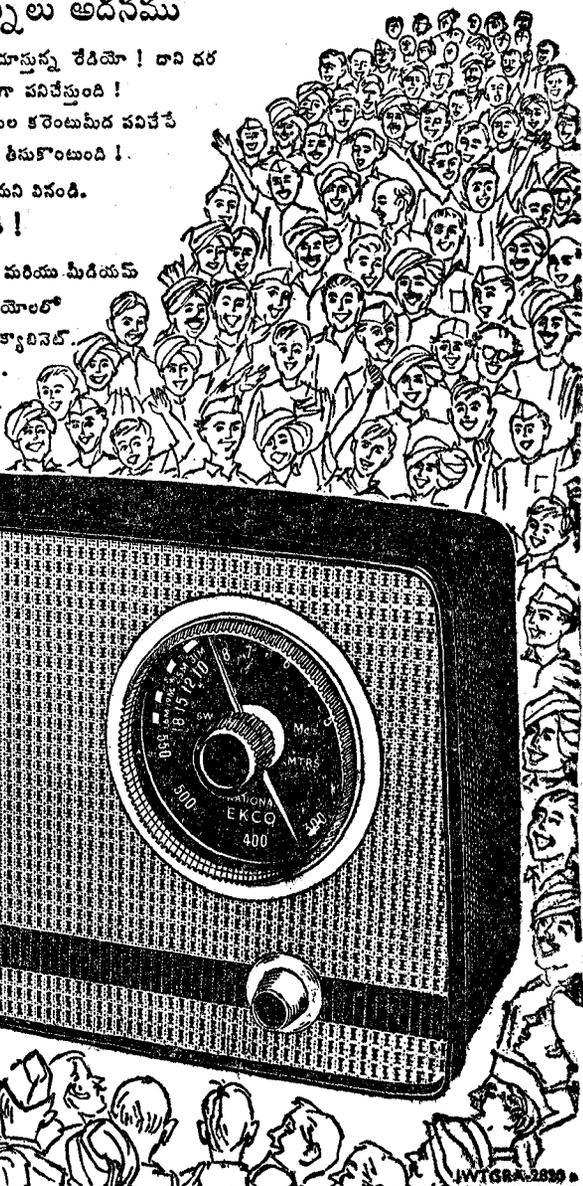
క్రొత్త నేషనల్ ఎక్కో జనతా

ధర రు. 125 మాత్రమే; పన్నులు అదనము

క్రొత్త నేషనల్-ఎక్కో 'జనతా' మేడల్ విరకాంతుగా ఎదురుచూస్తున్న రేడియో! దాని ధర
 సాధ్యమయినంత తక్కువ అయినా అది ఖరీదైన రేడియో వలె బాగా పనిచేస్తుంది!
 దానికంటే కరెంటు ఖర్చు కూడ రెక్కలోకి రాదు. అది 230 వోల్టల కరెంటుమీద పనిచేసే
 ప్రపంచములోని ఏ యితర రేడియో కంటే తక్కువ విద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకొంటుంది!
 మీ నేషనల్-ఎక్కో రేడియో దీండును దానిని ఉచితముగా పెట్టమని వినండి.
 నేడే వానితో మీ ఆర్డరును రిజిస్టరు చేయించుకోండి!

మోడలు యు-756 : ఎస్/డిఎ సెట్. 2 బ్యాండులు. షార్ట్ మరియు మీడియం
 వేవ్. 5' హై-ఫ్రీక్వెన్సీ లాడ్ ప్లీకరు. ఇప్పటి వరకు ఖరీదైన 'రేడియోలలో'
 మాత్రమే కనపడే ఆధునిక అంశములు. అందమైన మరున్ రంగు క్యాబినెట్.
 మానసూ సైజ్ చేయబడినది. ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ కంది.

 నేషనల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్
 బొంబాయి • కంకణ • మద్రాసు • ఢిల్లీ • పాట్నా
 బెంగుళూరు • పికెందరాబాద్

కాపులు దూరంగా నిలబడ్డ వస్తువుమీద రెప్ప వాల్చుకుండా చూస్తున్నాయి. తన చేయి పట్టుకో బోతూ అడ్డుగా వచ్చిన వాసంతిని పట్టి ప్రక్కకు లాగాడు ఆశించని యీ ప్రవర్తనతో తెల్లబోయిన వాసంతి శీఖరం చూస్తున్నాడైతే మనసిందీ దూరంగా రంగు రంగు దీపాలగుట్టి క్రింద నిలబడ్డ అమూల్య తలకొంచంగా ప్రక్కకు ఒరగపెట్టి అదోరకమైన విరునప్పుతో రీవిగా నప్పుతూ శీఖరంవైపు చూస్తోంది శీఖరం గూడ చూస్తున్నాడు కానీ బాధగా, అసహ్యంగా, కోపంగా వున్నాయి ఆ చూపులు వాసంతికి అవి పరిచయంలేవు ఒకటికీ రెండుసార్లు మూడుసార్లు ఆవిడ వంక శీఖరంవంక కొయ్య బొమ్మలా నిలబడిపోయిన సుకన్యాదేవివంక తల తిప్పి చూసింది వాసంతి

'పద పోదాం' హఠాత్తుగా భార్య భుజంచుట్టు వేయనేసి తిప్పేస్తూ అన్నాడు శీఖరం.

'అదేమిటి. రండి లోపలికి వెళ్ళురూగాని'— తలనం తెచ్చుకున్న సుకన్యాదేవి ముందుకువస్తూ గబగదా అంది

'అక్కర్లేదు ముందు మీరు నాకు చెప్పినట్లు యితే వాసంతిని యిక్కడికి రానిచ్చేవాడినాడు' కఠినంగా బహుబిచ్చిన శీఖరం మరుక్కణంలో వాసంతి చేయినట్టి ముందుకు గుంజుకుపోయాడు 'యెవ రాదిడ—యెందుకిలాచేసారు' శీఖరం లొక్క స్తుంటే వచ్చేస్తున్న వాసంతి వెనక్కు తిరిగి చూస్తూ అంది ఆవిడ యింకా అలాగే నిలబడి వుంది కానీ యీసారి మొహంలో రీవిగావున్న ఆ చిరునప్పు లేదు

ఒడు నిమిషాల్లో చేరవలసిన దోప వదిలి చుట్టు తిప్పి అరగంటకిగాని యింటికి తీసుకురాలేదు శీఖరం దోపతో మళ్ళీ తనే అడిగింది వాసంతి— 'యెవరాదిడ—మీకు తెలుసా' అని కానీ శీఖరం జవాబు చెప్పలేదు. పెదవులు బిగించి రోడ్డుని అడే కంగా చూస్తున్నాడు మరోసారి యేదో అడగ బోయింది వాసంతి 'నన్ను మాట్లాడించకు ఆవిడ వాకు తెలుసు అంతే' కోపంగా, పెళ్ళయిన తర్వాత మొట్టమొదటిసారిగా గట్టిగా కురుతూ అన్నాడు శీఖరం వాసంతి కళ్ళలో గిర్రున నీళ్ళు తిరిగాయి మధ్య అనేం చేసిందని అసలు యిలా మధ్యలో క్యాంప్ నుంచి రావటం యేమిటి—పోనీ వచ్చారు. కానీ వచ్చారన్న సంతోషం లేకుండా యిదేమిటి కళ్ళ నుంచి వుబికి ఎగ్గ అమీదకు జారుతున్న నీళ్ళని తుడుచుకోవటానికి ప్రయత్నించలేదు. తుడుచు కుంటే అతనికి యేడుస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది అతను రాగానే తను యెన్ని చెప్పాలనుకుంటోంది! అన్నీ పోయినాయి నిలారుగా కూర్చుండిపోయింది వాసంతి

ఇంటికి వస్తూనే అలవాటు ప్రకారం కారుని గారేజిలో పెట్టకుండానే వరండా మెట్లనుండు వదిలేసి శీఖరం లోపలికిచ్చి గదిలో కుర్చీలో కూల వడ్డాడు మాట వలకూ లేకుండా, తనకు సంబం దించనట్లున్న శీఖరాన్ని అలా మొదటిసారిగా చూస్తు న్న వాసంతికి అతని దగ్గరకు వెళ్ళే సాహసంలేక పోలో కిటికీ దగ్గర అలాగే నిలబడిపోయింది. యేవరనలాది? శీఖరం యెందుకలా అయ్యాడు?

వాసంతికి తలకగలగొట్టుకున్నా అర్థం గావటం లేదు

గదిలోకి వచ్చేసిన శీఖరం లైటులిగేసేసి బూట్లు, గూడ విప్పుకోకుండా సడకకుర్చీలో వాలిపోయాడు హఠాత్తుగా అతనిలో శక్తి అంతా పోయినట్లుంది మళ్ళీ అమూల్య యెందుకు కన్నించినట్లు! నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం రెండు సంవత్సరాల దాంవత్య జీవితంలో నరకం చూపించి తననికాదని, అసమర్థు డని తీసిపారేసి మరోకరితో కలకత్తా వెళ్ళిపోయిన అమూల్య మళ్ళీ యెందుకొచ్చింది తన జీవితంలోకి? అమూల్యతో జీవితం కలకత్తానుంచి రాసిన ఆఖరి ఉత్తరం అన్నీ కలిపి తనని, మనశ్శాంతికి దూరం చేసి పిచ్చివాడిలాగ చేసి దేశాలవెంట తరిమినాయి యెలాగో కోలుకున్నాడు పగలిన పృథ్వీపు ముక్కలు యేరి యిచ్చింది వాసంతి వాటిని వాసంతి అమాయకపు పృథ్వీపు సాయంతో అతుకుపెట్టుకుంటున్నాడు. మళ్ళీ వచ్చింది అమూల్య అమూల్యని యెదిరించే సాహసం తన కెప్పటికీరాదా? యిప్పుడు మరోసారి పిచ్చివాడై చెయ్యటానికే పని గట్టుకుని వచ్చిందా అమూల్య వాసంతి! పిచ్చి వాసంతి ఇదంతా చూసి యేమనుకుంటుందో! తన మొదటిభార్య బ్రతికివుందని వాసంతికి తెలియదు శీఖరం కుర్చీలో లేచి కూర్చుని 'వనూ' అని పిల్చాడు పిచ్చిపిల్ల, అసలే కాస్తంతవాటిని గంపంతగా పూహించుకుని కళ్ళు పెద్దపెద్దవి చేసుకుని చూస్తుం టుంది ఒకవేళ అమూల్య భర్త యిక్కడకు వుద్యోగ రీత్యా వస్తే తను యీ వుద్యోగాన్ని, యీ స్థారని వదిలేసి వాసంతిని తీసుకుని యే పల్లెటూరుకై నా సారిపోతాడు 'ఇక్కడ రా! లైటు వెయ్యి' నెమ్మ దిగా వస్తున్న అడుగులవచ్చుడు విని మళ్ళీ వెనక్కువారి పడుకున్నాడు శీఖరం వాసంతి లైటు వేసి యింకా వేలిని అలా స్వేచ్ఛిమీదనేవుంది శీఖరాన్ని గమనిస్తోంది

'అలా నిలబడ్డావేం—దగ్గరకు రా' వేయివాపి యిస్తూ అన్నాడు

'మీరలా యెందుకున్నారు' ఆవిడ యెవరు అనే ప్రశ్న మళ్ళీ నాలకి చివరిదాక వచ్చి ఆగిపోయింది

'యెలావున్నాను నాకు ఒంటల్లో బాగలేదు అందుకే తిరిగి వచ్చేశాను. నిజం భోంచేద్దాం పద' లేచి సరిగ్గా కూర్చుని వంగి కాలిబూటు విప్పు కుంటూ అన్నాడు

ఆరాత్రి అతను నిద్రపోలేదు వాసంతి గూడ నిద్ర పోలేదు వాలా రాత్రయింతర్వాత మంచం మీద నిద్రలేకుండా అటు యిటూ దొర్లుతున్న అతన్ని వాలాసేపట్టుంది గమనిస్తున్న వాసంతి లేచికూర్చుని 'పున్న విషయం యేమిటో' పైకి చెప్పే కొంతయినా మనశ్శాంతి అభిస్తంది యే విషయం అయినా భార్యతో చెప్పటానికి జంకెం దుకు చెప్పండి మీ ఆనందంలోనే కాదు—మీ బాధలో గూడ నాకు భాగం యివ్వాలి' శీఖరం వాసంతి మాటలకు జవాబిస్తులేదు కానీ బోర్లగా పడుకుని దిండుతో తలదాచుకుని బాధగా అటు యిటు కదులుతున్నాడు.

'పోసిండి మీకంత చెప్పటానికిష్టంలేకపోతే చెప్పద్దు. మీరు నిజంగా ఒంటల్లో బాగాలేకనే తిరిగి

RATNAM'S N-OIL

అంగవరములు యెహీసతి చెంది, చిన్ని దనవో తిరిగి సుధాప్రకారం అయ్య పూ 1 సాఖ్య సునుభిందుకు 50 సం|| ప్రఖ్యాతి కలిది. 1 సీసా రూ. 10 అం చి పి. 1-4-0 కౌవలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇందులో స్వేచిత రకం అర్లంటునుమునకు రూ. 25-0-0 అ.

డాక్టర్. రత్నం నన్నె, (Estd 1904) నులక పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూరామా స్ట్రీట్ రద్ద, హైద్రాబాద్-24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

రూ. 6 కే

రిస్టువాపి! 15 జ్యూయల్స్ రిస్టు వాచీలు 5 సం||పూ|| గలవి—చెయిన్ పద్దతిన రూ. 6-లకే వస్తుంది.

పోసేజి అవసం. ఇంగ్లీషులో పెద అక్షరాలలో మీ ఆద్రస్ ప్రాయండి: **SWISS WATCH Suppliers, (A P W) Faridabad, (Punjab)**

మంచి వున్నకాలు

జీవిత రహస్యాలు - మీ దాంపత్య సుఖానికి అనేక కామసూత్రాలు - రూ 3-50 యువతి - ట్రైలను గురించి అనేక కుతూహల విషయాలు రూ 3 50 సంతానము - గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభ మార్గాలు - రూ 3 50 **అమ్మకే రహస్యాలు** వ్యాపారంలో అక్షలు సంపాదించే అనేక కౌతూహల రూ 6-00 **ఉదాత్తగడ్డెద్ది** - మనదేశంలోని అస్థిరకాల డబ్బోగాలు అన్నతలు, పాండే మార్గాలు రూ 5 00 **కోట్లజ్ఞానము** - శరీరానంతరం అత్తను - గురించిన నవీన శాస్త్ర పరిశోధనలు రూ 2-50 బీకమ్మ బుద్ధులుచిత్రం క్రింది ఎడ్రస్సుకు డ్రాఫ్ట్ వి పి పోస్టుద్వారా మీయింటికి పంపబడును **దేశీయ ప్రచురణలు, సలూరు, ఆంధ్ర**

పాఠకుల చేతనూ, ప్రతికల చేతనూ, ప్రశంసించబడిన 'హరికీషన్' రచనలు

1. పన్నీటిజల్లు (నవల) రూ. 2-50
2. గగనకుసుమాల (నవల) రూ 3-50
3. సుమంగళి (నవల) రూ. 2-00
4. రామయ్య సంసారం (నాటి పందిరి గుంజలు కలు) 1-25

పై నాలుగు పుస్తకములూ ఒకేసారి తెప్పించు కొనువారికి మొత్తము వినిమిది రూపాయలకూ పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి పంపుదుము మనియార్డర్లు 31-10-61 లోగా చేరాలి

సుబ్బరాయ పబ్లికేషన్స్, సత్యనాం యాభివరం, విజయవాడ-3.

కర్మిన్లు యితే నిద్రపోవటానికి ప్రయత్నించండి" శీఘ్రం జాబ్బులోకి వేళ్ళుపోనిస్తూ అప్యాయంగా అంది

అడవాళ్ళవి అనుభవాలు చిత్రంగా యెదిగి పోయేటట్లు చేస్తాయి యెందుకో రెండుగంటల క్రితం తనకి—యిప్పటికీ చాలా తేడా కనిపిస్తోంది వాసంతికి. యేదో పెద్దరికం వచ్చేసింది హారా త్తుగా. పున్నట్లుండి వాసంతి చేయి తీసుకుని గట్టిగా పట్టుకుని 'సుప్రసాదా కీ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పు. నేను యీ వుద్యోగం, యీ డబ్బు లెకుండా యొక్కడికిరమ్మంటే అక్కడకు వస్తావా?' అతనేం మాట్లాడుస్తాడో వాసంతికి అర్థంకావలంలేదు శీఘ్రం తిరిగి సరిగ్గా పడుచుని భార్య చెయ్యి కళ్ళకి అన్యుకుంటూ 'చెప్పు ననూ యేదీ మనిద్దర్నీ విడదియ్యలేదని చెప్పు నన్ను నన్ను పెళ్ళిచేసుకున్నా వని, యెప్పుడూ నా ప్రక్కవదలనని చెప్పు నా కువశ్యాంతి దూరంకాదని చెప్పు. చెప్పరా ?' కళ్ళ

అ మూ ల్య

మూనుకుని అంబున్న అతను హారాత్తుగా కళ్ళు తెరిచి రెండుచేతులు చాచి దగ్గరకు లాక్కుంటూ 'చెప్పు—చెప్పు. యెలాటి పరిస్థితులలోనూ నన్ను వదిలిపెట్టివెళ్ళనని చెప్పు. అబద్ధం అయినా సరి. యిప్పటికీలా చెప్పు. మనసారా చెప్పు' తమ భుజాలు విరిగిపోతాయోమోనన్నంత గట్టిగా పట్టుకుని పిచ్చిగా చూస్తున్న భర్త కళ్ళలోకి రోతుగా పరిక్షగా చూసింది వాసంతి. అతని కళ్ళు దేన్నో ఒకసారి పోగొట్టుకుని మరోసారి పోగొట్టుకుంటానేమో ననే భయంతో వున్నాయి 'అవిడవం' ముందు చెప్పండి' శీఘ్రం చప్పున వాసంతిని వదిలేసి మొహం ప్రక్కకు తిప్పుకున్నాడు. 'పోసి నన్నేం చెయ్యమంటారో చెప్పండి.' మరోసారి కళ్ళలో తిరగబోతున్న నీళ్ళని బయ

వంతాన అప్పుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ అంది. 'అవిడ అమూల్య'—యెలాగో అన్నాడు శీఘ్రం. 'అవును అది అవిడపేరు అయితే—అవిడేమి యినా మీ మొదటిభార్యకు బంధువా ?' 'కాదు. అమూల్యే నీకు తెలియదు నా మొదటి భార్య బ్రతికివుండని. నన్ను వదిలేసిపోయిందని' వాసంతికి నోట మాటరాలేదు. 'ఏమిటిది ఏమిటిది' మనసులో యెవరో దిగులుగా యేడవబోతున్నారు. 'అవిడ చచ్చిపోలేదా?' శీఘ్రం మొహంలోకి చూస్తూ అంది వాసంతికి హారాత్తుగా నీరసం వచ్చేసింది. 'కాదు యేం చెప్పాలో తెలియక మీ మామయ్యా వాళ్ళకి చచ్చిపోయిందని చెప్పాను అబద్ధంకాదు. అందులో నాతప్పులేదు వాసంతీ! వింటానంటే, ఓషిక వుండంటే నీకు వో కథ చెప్తాను' దగ్గరగా లాక్కుని గుండెలకి నొక్కుకుంటూ అడిగాడు శీఘ్రం

“దీవ యొక్క శక్తివంతమగు

సుమృద్ధయిన నురుగు బట్ట పోగుల లోకి చొచ్చుకుపోయి మురికిని మెల్లగా, సులభంగా, చాలా బాగుగా తొలగించి వేయుట ప్రాముఖ్యంకము. నా కళ్లారా చూచిన నిదర్శనం వల్ల గాని లేకపోతే నేను నమ్మజాలక పోయేదానను. దీవ చాలా సరసమైన ధరగలది!”

శ్రీమతి రాజమ్ రామక్రిష్ణన్, మద్రాస్ 31.

దీవలో ముంచి-
మురికిని పోగొట్టు కొండి!

'చెప్పండి' వీరనంగాంది కానంతి 'అమ్మాయి కానంతి—అయింది నివని. అదృష్టం అదృష్టం అని తెగమురిసిపోతున్నావే? అది కాస్త ఆరిపోయింది. ఇహ నీ యిష్టం—' వానంతి మనమలో గట్టిగా అరుస్తున్నారెవరో. 'అబద్ధం—అబద్ధం—యేం కాదు. యిదో కల—కాసేవటిలో కరిగిపోతుంది. అప్పుడు తను లేచి కూర్చుని శీఘరానికి యిదంతా వర్ణించి చెప్పింది. యింకోళ్ళ పోట్లాడుతున్నారు. శీఘరం చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు.

అమ్మాయి అతను యిప్పుడు యొక్కడ తూకాడో నరిగ్గా జ్ఞాపకంలేదు. అప్పటికింకా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యం శీఘరం తండ్రి మద్రాసులో పాల్కోర్టు వకీల్ గా పనిచేస్తుండేవాడు. అవి అతను చదువుకునే రోజులు అమ్మాయి యే కాలేజీలోనూ చదువుకోవటంలేదు ఇంటరు మూడుసార్లు తప్పి యింట్లోనే కూర్చుంది అమ్మాయి తండ్రి ఎల (క్విట్ పార్ట్మెంట్) అవీ అమ్మే వ్యాపారం చేస్తుండే వాడు కారు, పెద్ద బంగారా, నౌకర్లు చాలా అట్ట పోసంగానే వుండేవారు. పశుపతి పుత్రాహంతుడు, వదిమందిని కలుపుకుని యేవని అయినా యిళ్ళే వెరవేళ్ళే బుద్ధి కుశలతలం శీఘరం కాలేజీలోనేగాక యివతల సాంఘికంగా గూడ మంచిపేరు తెచ్చు కున్నాడు. అమ్మాయి యేదో పెళ్ళిలో దూరంనుంచి చూసింది శీఘరని. అతర్వాత అనుకోకుండా వెంట వెంట ఒకసారి పుట్టిసరోజు పొట్టికి, మరోసారి యేదో పొట్టికి అలా కలుసుకున్నారు అఖిరికి బాగా వరిచయం యేర్పడింది. అనుకుని చెప్పుకోవాల్సింది మహాబలిపురం ఎక్కర్నన్ దాని తర్వాత శీఘరం కోరికమీద పక్షి తీర్థం చూడటానికి వంటరిగానే శీఘరంలో వచ్చింది అమ్మాయి ఆపైన నీనిమాటికి, బీచికి తరుముగా కలిసి వెళ్ళేవాళ్ళు. అమ్మాయికి తనంటే యిష్టం. తనకి అమ్మాయింటే యిష్టం యిష్టం—కాదా మరి. యెంత ఇష్టంలేకపోతే ఇంత ద్వేషం వుల్తుంది పెళ్ళి చేసుకోమని అడిగాడు ఒప్పుకుంది చాలా సహజంగా జరిగిపోయింది. అంతా చాలా అద్భుతమైన జంట—యిలాటివి చాలా అరుదు అని మెచ్చుకున్నారు. తండ్రికి అంత యిష్టం లేకపోయివా గట్టిగా కాదనలేదు ఆనలే ఆయన గుండెజబ్బుతో బాధపడుతున్నాడు యొక్కవ రోజులు బ్రతకబోవటంలేదని విన్నవ్టంగా తెలుసు కున్న ఆయన యీ కాస్తలో కొడుకుని బాధ పెట్టటం యిష్టం లేక నరేనన్నారు. ఆరైళ్ళు బాగానే గడిచిపోయాయి పెళ్ళి కాకముందు తనకు కన్పించిన అమ్మాయిలో తను చూసినవి చాలా తాత్కాలిక మైనవని శీఘరానికి అర్థంకాసాగింది. కొంతమంది అంటే నలుగురిలో వున్నప్పుడు వరకంగా ఒంట రిగా వున్నప్పుడు ఓరకంగా వుంటారు. డబ్బుమీద అమ్మాయికిగల విపరీతమైన కాంక్షకి కొన్ని కొన్ని విలు వైన విషయాని అతి నిర్లక్ష్యంగా తోసిపారేసి మనస్తాన్ని శీఘరానికి చిర్రాకు రాసాగింది. దానికి తోడు తండ్రి అనారోగ్యం. ఒకే ఒక్కడైన శీఘరం మీద పంపరాణాలు పెట్టుకునివున్న ఆయన కొడు కుని క్షణం అవతలికి యివతలికి కదలనిచ్చేవాడు

కాదు. అది అర్థం చేసుకోలేని అజ్ఞానా— శీఘరం తనని కావాలని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాడని బాధనడి యిష్టంవచ్చినట్లు మాట్లాడేది లెక్క లేనట్లు ప్రవర్తించేది. యెంతో వున్నతంగా— అదర్భవంతంగా వుంటుంది అనుకున్న అమ్మాయి యిలా మారటం చూసి శీఘరాని కేంవెయ్యలో తోవలేదు. అక్కడికి వోపికుట్టి అమ్మాయికి అసలు విషయం అర్థంకాలేలా వెయ్యటానికి ప్రయత్నించేవాడు. దాన్ని వాతకానితనంగా తీసు కున్న అమ్మాయి వాళ్ళలో వీళ్ళలో శీఘరం పైకి కన్పించేటటువంటి వ్యక్తిగాదని, అతనిలో రెండు రకాలున్నాయని అతన్ని పెళ్ళిచేసుకోవటంలో తను చాలా బుద్ధి తీక్కువపనిచేసి ఫలితం అనుభవిస్తున్నా నని అనేది అది ఒక్క శీఘరంలోనే గాదు, స్నేహితులతో, అన్నగర్లతో, తండ్రితో అందరితో చెప్పేది. ఆపైన వాళ్ళు వీళ్ళు రావటం, శీఘరానికి యేదో చెప్పబోవటం, దానితో గొడవలు జరగటం—వదిలేసి పుట్టింటికి వెళ్తానని అమ్మాయి బెదిరించటం, ఈలోపల తండ్రిపోవటం—శీఘరానికి మతిచెడినంత వనైంది శీఘరం తండ్రిపోయా డనే దిగులు, మరోవక్క దావత్యజీవితం భగ్గు మైందన్న దిగులు, అందరికంటే అతితంగా అద ర్భంగా వుండాలన్న ప్రయత్నంపోయి అందిరికంటే అనభ్యంగా అయిపోయింది అనే ఆవేదన - శీఘరం ఆరోగ్యం పాడయిపోయింది. ఈమధ్యలో మామ గారు, బావమరుదులు వుద్యోగంకోసం ప్రయత్నం చెయ్యమనే వేధింపు. శీఘరం ప్రతిదానికి చిర్రాకువడసాగాడు. ఒకరోజు యేదో డబ్బు విష యంలో పెద్ద గొడవ జరిగి అమ్మాయి తండ్రి దగ్గరికి వెళ్ళిపోయింది. వెళ్ళిపోతూ పోతూ మెళ్ళో మంగళమాత్రాన్ని తీసి 'నువ్వింత వాతకానివాడివని తెలుస్తే చచ్చినా పెళ్ళిచేసుకునేదాన్ని కాను' అంటూ మొ హా న వి సి రి కొ ట్టిం ది ఆ వెళ్ళిపోవటం అఖిరి అప్పటికే అమ్మాయి మరొక రిలో సంబంధం పెట్టుకుని అతన్ని పెళ్ళి చేసు కోవటానికి సిద్ధంగావుందని శీఘరానికి తెలియదు ప్రతిసారిలా అతను అమ్మాయిను తీసుకురావటానికి మామగారి దగ్గరకు వెళ్ళలేదు. గాయపడ్డ అతని పౌదయం కోలుకోవటానికి టైమ్స్ కావాలంది శీఘరం తనని తను తమాయించుకుని, నిగ్రహం తెచ్చుకుని, అమ్మాయిని యిలాదారికి తీసుకురావాలో నిర్ణయించుకుని మామగారి దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి అప్పటికి నాలుగురోజుల క్రితమే అమ్మాయి ప్రసా ద్ తో కలకత్తా వెళ్ళిపోయింది. వాళ్ళిద్దరూ పెళ్ళి చేసుకునే ప్రయత్నంలో వున్నారని, అతను కొద్ది రోజుల్లో అమెరికా వెళ్తున్నాడని—అమ్మాయి గూడ వెళ్తుందని, అనవసరంగా అమ్మాయికోసం వెళ్లి ప్రయత్నాలు చెయ్యద్దని—మంచిగా డై వోర్సు యిచ్చేయ్యటం ఉభయకుటుంబాల పరువు ప్రతిష్టలకి మంచిదని ఆయన గట్టిగా అరగంట సేపు తెచ్చరిచ్చాడు. క్యూబాదిపోయిన శీఘరం ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. యిలా చేసుకుంటుంది ప్రసాద్—తనకి ప్రసాద్ తెలుసు. తనలో లేనివి ప్రసాద్ తో యేంవున్నాయని అతన్ని చేసుకుంటుంది.

(నవీం)

పండిత
డి గోపాలాచార్యులవారి

శ్రీవామ్యతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) 9 మిలీటర్
ముదరాసు-17

కాలెండరు

నాణ్యమైన ఫోటో ఆఫ్ సెల్ కాలం డెర్లకు మమ్ము సంప్రదించండి. కాలెండరు డెరు బొమ్మలను కాలెండరు మ్యాసు ఫ్యాక్షన్లకు, ప్రింటర్లకు ప్రత్యేక ధరలకు సప్లయ్ చేయుదుము. మంచికమీషను పై పనిచేయుటకు సమర్థులైన విజయ్ కౌవలెను. (వ్రాయండి)

AJANTA ART CALENDER Mfg. Co.
P B 255, MADRAS-1
or P. B 962, Calcutta-1.

యువతీ యువకులకు
మంచి పుస్తకాలు

పగడాలు—	అచంట కారదాణేవి	2-50	
సంధ్యారాగం—	వింజమూరి లక్ష్మి	1-50	
తోణికిన స్వర్గం—	కే. రామలక్ష్మి	2-00	
సంకజం—	రమాణేవి	1-25	
సనం—	మనసంసారాల—	1-50	
తల్లి, బిడ్డ—	దాశి సుభద్రమ్మ	1-50	
రాజలధి—	'అతి'	3-00	
వరలక్ష్మి—	పి. వి. కృష్ణమూర్తి	2-00	
నైకుంఠపాళి—	"	1-50	
నాగరిక—	'సత్య'	1-50	
ఇదా నాగరికతీ?—	రాం గోయరాఘవ	1-25	
సహచరులు—	రాణేంద్ర	1-50	
నరుడు—	అడివి బాసిరాజు	2-50	
జాజిమల్లి—	"	2-50	
దగాసడిన తమ్ముడు—	బలివాడ		
	కాంతారపు	5-00	
	పెళ్ళిపెద్ద కళ్ళు—	పేంద్రనాగలక్ష్మి	4-00
	ద తిపుత్రుడు—	డా పి. రామమూర్తి	5-00
	ప్రతాప రుద్రమణి—	కాళ్ళుకూరి	
	నారాయణారపు	7-50	
	మనుషులు—	మనసులు—	కె. వి.
	గోవిందారపు	1-50	
	గుడిగంటలు—	ఎల్వారా	1-00
	రు. 50ల 20 పుస్తకాలు	రు. 40లకే అధ్యాపకు	
	పంపినవారికి ఖచ్చులు	భరించి పంపుతాము.	
	ఆదర్శ గ్రంథమంతలి, విజయవాహ-2.		

అమ్మల్లా

యజ్ఞనాశానికి సాక్షాత్ సాక్షి

(గత సంచిక తరువాయి)

తననికాదని అనలు మెలా చెసుకుంటుందో, కోపంతో—అమానంతో నరనరం కాలిపోతున్న శిఖరం అమూల్యమీద ప్రతికారం తీర్చుకోవటానికి ప్రసాద్ తో పెళ్ళి విషయం కావటానికి ప్రయత్నాలు చెయ్యసాగాడు. దాదాపు ఒకనెల పోయింతర్వాత అనుకోకుండా అమూల్యదగ్గర మంచి ఉత్తరం వచ్చింది. అందులో తనమానాన తనని పోనివ్వమని, ఒకవేళ తిరిగివచ్చినా తనతో శిఖరం సుఖపడలేదని—కనీసం యిలా మంచిగా విడిపోవాలని విడిపోతే మళ్ళీ యెప్పుడన్నా కలుసు కున్నప్పుడు స్నేహితులుగా వలకరించుకోవచ్చని రాసింది. దానికి శిఖరం జవాబు రాయలేదు. జవాబు రాయలేదని అమూల్య పూరుకోలేదు. వెంటవెంట అతనికి ఉత్తరాలు రాయటం మొదలు పెట్టింది. వాటిల్లో జీవితంపట్ల తనకున్న అభి రాషి, కోర్కెలు, అప్పీ వివరిస్తూ శిఖరంలో తనకు కావలసిన వాటిల్లో యెంపున్నాయో, యెంతేవో వివ రిస్తూ రాసింది. ఉత్తరాలు చాలా సహజంగా— బ్యాయంగా స్టైలియింగ్ వుండేవి. వాటిల్లో వేటిని శిఖరం కాదనలేకపోయాడు. ఆఖరి ఉత్తరంలో రాసింది అమూల్య. 'నీలో నేను మొదట చూపినవి యిప్పటికీ యిప్పటికీ వున్నాయి. వాటిని నేను యొక్కదున్నా యే ననుయంతో గూడ గౌరవించి అభిమానిస్తాను. కానీ నాకు ముఖ్యంగా కావాల్సినవి నీలోలేవు. అవి వున్నాయని నన్ను నేను మోసపుచ్చుకో లేను. ఒకవేళ అలా మోసపుచ్చుకుందామని అను కుంటే జరిగే ఫలితం నాకు తెలుసు. అందుకే వే

నలువైపు వెళ్ళటంలేదు. వాలోలేనివి యేవో నీకు గూడ తెలుసు. నాకు కావాల్సిన విధంగా మార మని నిన్నెలా అడగవో — ఆలాగే నీకు కావాల్సిన విధంగా నేనూ మారలేను. యిలాగయితే ప్రపంచంలో యెన్ని వివాహాలు జయప్రదం అవుతాయో అని నువ్వడిగితే నేను జవాబు చెప్పలేను. మనలో నూటికి 90 జీవితాలు ల్యాగమనే చక్రంలో ఆకుల్లా తిరిగిపోతున్నాయి. చాలామందికి అనలు జీవితం అంటే యేమిట, దాన్నిలా అనుభవించాలి అన్న ప్రశ్న లేకుండా బ్రతుకుతున్నారు. అలాటి వాళ్ళకే చెయ్యొత్తి నమస్కరించవచ్చు. వాళ్ళకే బాధలూ వుండవు. కానీ నేనలాటిదాన్ని కాను. నాకు ప్రత్యేకంగా కావాల్సినవి కొన్నివున్నాయి. అవి అందక పోతే పోయాయి. కానీ వాటికోసం నేను ప్రయత్నం చెయ్యకుండా వుండలేను. ప్రసాద్ ని నేను చేసుకుంటున్నానంటే అతనేదో మనో పోడివేశాడని—ధీరు డని—అందరికీ అతీతుడనిగాడు. ఒకవిధంగా అతను నీకుంటే చాలా తక్కువే. కానీ నీలా అతను జీవితాన్ని నా యిష్టంవచ్చినట్లు అనుభవించటానికి అడ్డురాదు నేనంటే ఏచ్చియివ్వం. అంతవరకే తెలుసు అతనికి అడొత హాయి. నీలా అతను తన ప్రేమతో బంధించాలనిగాని — ఆ ప్రవాహంలో ముంచాలని గాని చూడడు. కుక్రవారం మేం యిద్దరం న్యూ యార్కాకి బైలుదేరుతున్నాం నాకు తెలియని కోలాకు యెగుటానికి ప్రసాద్ నాకు రెక్కలు యిస్తున్నాడు. అంతే. అక్కడవుంది తిరిగి వస్తా నని నమ్మకంలేదు. ఒకవేళ తిరిగి వచ్చినా మనిద్దరం కలుసుకుంటాం అనే ప్రసక్తిలేదు. జీవితంలో మన

వరిచయానికి గతమేగాని భవిష్యత్ లేకపోవచ్చు. నన్ను క్షమించు నాకు తెలుసు నువ్వు కోరుకున్న విధంగా నేనుండలేకపోయానని. అందుకు నేను దిగులవడటంలేదు. శంపు' చాలా వివరంగా రాసిన ఆ ఉత్తరాన్ని చాలాకాలం దగ్గర పెట్టుకున్నాడు శిఖరం. అమూల్య అమెరికా వెళ్ళిపోయింది. తనకు ఉద్యోగం దొరికింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లాకముందే హైదరాబాద్ వచ్చేసాడు. తన సంస్కృతికి తన స్వజనానికి సంబంధంలేని నగరం. అనవసరంగా సానుభూతి చూపేవాళ్ళుగాని, జీవితంలో వోడి పోయానని వెక్కిరించేవాళ్ళుగాని, అమూల్యముందు చాతకానివాడవ్వనావని గుర్తు చేసేవాళ్ళుగాని లేరు. కునుసు, మనసుతోపాటు జీవిత విధానాన్ని గూడ మార్చుకుని హైదరాబాద్ లో పెటిల్ అయ్యాడు శిఖరం. ఇక్కడెప్పురికీ అతనికి పెళ్ళయి నట్లు తెలియదు. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమని సలహా యిస్తున్న మిత్రుల్ని తిరస్కరించేవాడు. ఇన్ని విధాలావున్న అతనికి ఆడవాళ్ళంటే విముఖత్యం యెందుకో యెవరికీ అర్థం అయేదీగాదు. మళ్ళీ ఆడవాళ్ళతో అతని ప్రవర్తన చాలా మృదువుగా ఆకర్షణీయంగా వుండేది. మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోగలడని శిఖరం కళ్ళో గూడా అనుకోలేదు.

తర్వాత చాలా కాలానికి వోసారి వో స్నేహితుడు పెళ్ళి నూపులకు తోడు రమ్మనమని బందరు దగ్గర ఓ పల్లెటూరికి తీసుకెళ్ళాడు ఆ పెళ్ళికూతురే వానంతి. చాలా శోత్రియ కుటుంబంలో పుట్టిన వానంతికి పుట్టిన పూరుతన్న ప్రపంచం తెలియదు. పుట్టుకతో వచ్చిన విజ్ఞానంతన్న పుస్తకం ప్రభావం లేదు. అడవిమల్లెలావున్న వానంతి అమాయకపు మొహంతో—పసిపిల్ల మనస్తత్వాన్ని ప్రతిబింబించ చేసే పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో, తలయెత్తలేని సిగ్గుతో శిఖరాన్ని మొదటి చూపుతోనే ఆకర్షించింది. 'పేరే మిటని' అడుగుతున్న శిఖరమే పెళ్ళికోడుకుకున్న వానంతి కళ్ళల్లో మెరుపులు కురిపిస్తూ 'వానంతి' అంది. ఆ అమ్మాయి యేం చదువు కోలేదని, పైనుంచి వాళ్ళు తన హోదాకి తగిన వారకాదని ఆ సంబంధాన్ని తోసిపోతాడు శిఖరం మిత్రుడు. తర్వాత తనే స్వయంగా యీ సంగతి తెలియవరుస్తూ తనకున్నవి తెలియవరుస్తూ మీకేమి అభ్యంతరంలేకపోతే మీ అమ్మాయిని నేను చేసు కుంటానని పుత్రరం రాసాడు.

తిరుగుటపోతే పుత్రరానికిబదులు పిల్లతండ్రి పరుగెత్తుకొచ్చాడు తన మొదటి వివాహాన్ని గురించి మూలంగా వివరిస్తూ, ఆ అమ్మాయి పోయిందని మళ్ళీ తనకు పెళ్ళి చేసుకోవానినీంనడేదని యింత కాలానికి వానంతి తన మనసుతో ఆ కోర్కెని కడి పిందని చెప్పాడు. శిఖరం స్త్రీతిగుతులు తెలుసు కున్న అయన మొహం విప్పిరింది పెళ్ళిచూపులుకు రాయటం కేవలం అమ్మాయి అప్పుస్తం అని పదే పదే చెప్పి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగినంత సంతోషపొంది ఆయన తిరుగు మొహంపట్టాడు. మరుసటిసలలో వానంతితో శిఖరం వివాహం జరిగిపోయింది.

వానంతికాతో శిఖరం జీవితమే మారి పోయింది. చాలాకాలంనుంచి ఆధారంలేక అడ్డ (42-వ పేజీ చూడండి)

మిండుగా తాటిపోతున్నది. రవీంద్రుడు వెయ్యి దేవుళ్ళకు ప్రయవేలు మేస్తారు లాకుండా చెయ్యమని మొక్కుకుంటున్నాడు ఇంతలో సరిగ్గా సమయానికి నల్లటిగొడుగు కనిపించింది. రవీంద్రుడి వళ్ళు భగ్గున మండింది. 'రయి'మని తల్లి దగ్గరకు వెళ్ళి కడుపు నొప్పిగా వుందని చెప్పుకున్నాడు. ఆ తల్లి కి కొడుకు కడుపు నొప్పి ఎల్లాంటిదో తెలుసు అందుచేత అవిడ తల్లి చూడకుండానే జవాన్ను పిలిచి, మేస్తారుని ఆరోజుకు వెళ్ళిపోవమని చెప్పింది! ఆ మేస్తారుకి గొడుగు గుర్రయిపోయింది!

బాబయ్యగారు భద్రాచలం వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి నుంచి కొండవాళ్ళు తయారు చేసిన గొడుగులు పట్టుకుని వచ్చారు. వాటికి మేము అడవి గొడుగులని పేరు పెట్టాము. లోపలతా ఆకూ, అలమూపెట్టి సైన నన్నటి బద్దలతో, పేముడెత్తం అల్లికలా తమాషగా తట్టలా అల్లుతారు దొర లోపిలా వున్నాన్ని నెత్తిమీద పెట్టుకుని వెళ్ళిపోవడమే కింద వడిపోకుండా, గడ్డంక్రింద కట్టుకోవడానికి చిన్న తాడకటి వుంటుంది. పట్టుకోవడానికి కాదా, గొడ వుండదు

మా చిన్నతనంలో రంగు రంగుల వుప్పుల సిల్కు గుడ్డలతో తయారు చేసిన గమ్మత్తయిన గొడుగులు జపానునుండి వచ్చేవి. ఇవి కేవలం విలాసానికే గాని, వుపయోగానికి పనికిరావు ఇవి చాలా అందంగా వుంటాయి చిన్నప్పుడు, గొడుగువేసుకోమంటే నల్ల

(21వ పేజీ తరువాయి)

గొడుగు వచ్చక, ఈ వుప్పుల గొడుగులే వేసుకునే వాళ్ళు. సర్దుమంటిలో వుప్పుల గొడుగులు వేసుకుని, తాడుమీద చడిచే ఫీలుతప్ప మాకేదీ నచ్చేదికాదు! ఎల్లాగూ అల్లాంటి గొడుగులు మనకూ వున్నాయి కదాని, చేతాడుమీద ఆఫీటు చెయ్యబోయి మోకాళ్ళు చెక్కుకుపోయి, చీవాట్లు తిన్నరోజులా వున్నాయి! ఇప్పుడిప్పు డీ గొడుగులు మళ్ళా వస్తున్నాయట!

అమధ్య పోస్టుమాన్లవని మరీ పైలావచ్చిగా వుండేది! ఏడాదికీ గొడుగు సస్థయిచేసేవారు. దాంతో కొందరు గొడుగుల గుత్త వ్యాపారం ప్రారంభించారు ప్రభుత్వం పసికట్టి ఏటికేటికి సస్థయి చెయ్యడం మానేసి రెండేళ్ళకో, మూడేళ్ళకో యివ్వడం ప్రారంభించింది దేవుడికి కూడా సింహాసనంతో పాలు, బంగారుదో, వెండిదో 'భత్ర' మొకటి చేయిస్తారు వివాయకుడికి గొడుగులేందే వూజ గడవదు

అత్తయ్య అనంతపురం నుండి వస్తూ, జాకెట్టు గుడ్డొకటి పట్టుకొచ్చింది తీరామాస్తే ఆగుడ్డనిండా గొడుగులే అద్దకం వాడికి గొడుగు జ్ఞాపకం వచ్చింది కాబోలు! గొడుగులు అద్దాడు! ఒహో! ఎన్ని గొడుగులు! ముడిచిన గొడుగులు, తెరచిన గొడుగులు! గొడుగుమీద గాఢ భక్తిగల మేమా గుడ్డకోసం

సారంగా గుడ్డులాడుకున్నాం. అక్కయ్య పాడలి పోయి "అది అరగజమేనరోయ్" అని అరిచింది దాంతో గోడు గోడున ఏడుస్తూ, గొడుగుల గుడ్డను పాపాయికి యివ్వకతప్పిందికాదు!

వడగ గొడుగు ప్రతిభావంతులకుగాని పట్టుడు ! అనాదినుండి గొడుగులు హిందూదేశములోనూ, తూర్పుదేశాల్లోనూ వాడకంతో వున్నాయి కాని పాశ్చాత్య దేశాల్లో యివి క్రీ వే 1700 లోనే ప్రవేశించాయి 'జాన్స్ వోన్ పే' అనే యూరోప్ దేశ స్థుడు, తూర్పు దేశాల్లో సర్కటిస్తూ, విదేశపు వింతల్లో ఒకటిగా యీ గొడుగును తనతోపాలు తీసుకుపోయాడు ఆ గొడుగు వేసుకుని గొప్పగా విధుల్లో తిరుగుతుంటే, విదేశీయులంతా నెత్తిమీద ఆ గుడ్డేమిటని పరిహసించారు కొందరు కొంటె కోణంకులు రాళ్ళు కూడా రుమ్మేవారలు కాని అతడు ఏటిని లక్ష్మ్యపెట్టుకుండా రోజూ గొడుగు వేసుకునే తిరిగేవాడు గొడుగు వుపయోగాన్ని గుర్తించడానికి, విదేశీయులకు వెక్కిరించినంత కాలంపట్టలేదు! దడదడ గొడుగులు వుపయోగంతోకి వచ్చేశాయి

కూడు గుడ్డతోపాలు ప్రతి మనిషికి గొడుగుగా వుండాలి! ఈ గడ్డ రోజుల్లో ఏ యెండకా గొడుగు పట్టక పోతే బ్రతకడం కష్టం! ధర సింహాసనంబు, సభలు గొడుగు! ★

అ మూ ల్య

(20-వ పేజీ తరువాయి)

దిడ్డంగా పాకుతున్న మనసుకి పెద్ద ఆధారం దొరికి నట్లయింది కానీ యిందంతా వాసంతికి తెలియదు. సంభాషణలో మూడొంతులు వాసంతివే వుంటాయి. ఒక వంతులో వగం శీఖరం నవ్వుతూ వుంటాడు. జీవిత తలాకంలో ప్రశాంతతనిపించిన నీరు తేలుగా తేరుకోసాగింది పాత అనుభవాలు అడుక్కివెళ్ళి పోయినాయి పూర్తిగా ధైర్యం కలిగింది అమ్మయ్య అనుకుంటున్న సమయంలో మళ్ళీ రాయి విసర బడింది అమూల్య వచ్చింది ఈసారి నీళ్ళ మలిసం అవుతే తేర్చుటం తనకి సాధ్యంగాదు అందుకే శీఖరం భయపడ్తున్నాడు అతన్ని మరీ మరీ బాధిస్తున్న విషయం తనమీద అమూల్య ప్రభావం పూర్తిగా పోయిందనుకున్నాడు కానీ అదేంలేదు తాత్కాలికంగా ప్రక్కకువదిగి ఒదిగివుంది సమయం చిక్కగానే మళ్ళీ వురుకుతోంది మీదకి అదీ బాధిస్తున్న విషయం

చాలా సేవల్లుంచీ యేవేవో చెప్పన్నాడు శీఖరం అతని గుండెలమీద అలాగే వడుకుని వింటోంది వాసంతి చెవిదగ్గర టకటకమని గడి యారలలా కొట్టుకుంటున్న అతని గుండె—ఒక్కోసారి బాధగా, మరోసారి కోపంగా—యింకోసారి అతి బాధగా రక రకాలుగా మారుతున్న కంఠస్వరం, గదిలో ఔడెలాంపేసుంచి లేత నీలంగా వస్తున్న కాంతి అదోరకంగావుండి గదిలో వస్తున్న తమాషగా చేసే చూపుతుంది యివన్నీ కలిసి వాసంతికి యిందంతా అబద్ధం మాయ—శీఖరానికి యింత వెనక గాఢ వుండటం యేమిటి వచ్చి అబద్ధం అన్నిస్తోంది. నిజంగానే కథలావుంది.

"నిజం వనూ! నా కిప్పుడు తేలికనిపిస్తోంది నిజంగా నేనింత బాధపడవలసిందిగాని, భయపడ వలసిందిగాని లేదేమోకదూ యేమిటి నిద్రపోతున్నావా' ఒక్కమాట గూడా మాట్లాడలేదు యింతసేపట్టుంచి, చెప్పు—భుజాలుపట్టి లేచిస్తూ అన్నాడు శీఖరం "లేదు లేదు మీరు చెప్పన్న కథ వింటున్నాను" సీరసంగా మళ్ళీ అతని గుండెలమీదకి తల వాలుస్తూ అంది వాసంతి శీఖరం మాట్లాడలేదు. తను తొందరపడ్డాడేమో. వాసంతికిది అర్థం అవుతుందా? చెప్పకుండావుంటే బాగుండేదేమో. అతని చేతులు వాసంతి జుట్టును—బుగ్గల్ని ఆప్యయంగా నిమరుతూ వుండిపోయినాయి మనసు హఠాత్తుగా—వేగంగా ఆలోచించసాగింది లేదు లేదు తనమీద అమూల్య ప్రభావానికి బలమేలేదు వాసంతి తన ప్రక్కనుంచి వాసంతిలో జీవితం ముడిపడి పోయివుంది. వాసంతికోసం తను కాని—అమూల్య కోసంకాదు లోకంలో యితరులతో అమూల్య ఒకటి అమూల్య వచ్చి యెదురుగా కూర్చున్నా తను చలించడు అవును నిజం. అమూల్యకి తనంటే యేమిటో యింకా బాగా తెలియాలి వాసంతిలో కలసి ప్రస్తుతం తను అనుభవిస్తున్న జీవితాన్ని చూసి యీర్ష్యపడాలి. తనని గురించి ఆలోచించేందుకు ఒక్క నెకను గూడ భాళి కాకుండా వాసంతి ఆక్రమించుకుందని తెలియాలి తను అనవసరంగా

ఖంగారు పడ్తున్నాడు. యిది మంచికే వచ్చింది ఒక వేళ యెప్పటికీ అమూల్య యిక్కడేవుండిపోవటం తప్పిస్తే తను యీ వూరునుంచి బ్రాన్స్ పర్ చేయించుకుని వెళ్ళిపోతాడు. బ్రాన్స్ పర్ కుదరదు, చెయ్యము అంటేనా వాసంతిని తీసుకుని యింకెక్కడికైనా వెళ్ళిపోతాడు. అంతేగానే గాని అమూల్యని వాసంతి నీడ గూడ తొక్కనివ్వడు. ఆలోచిస్తున్న అతను పరధ్యాసగా మరింత గుండెల దగ్గరికి లాక్కున్నాడు "నే నాకటి అడగనా?" చాలా సేపటికి మొదటి సారిగా మాట్లాడుతూ అతి నీరసంగా అంది వాసంతి. 'యేమిటది చెప్పు ఇహనుంచి నీకు తెలియని విషయమంటూలేదు' 'అమె తిరిగిరావటం మీకేమన్నా అన్నిస్తోందా?' 'అంటే?' అర్థంగానట్లు వాసంతి కళ్ళలోకి చూస్తూ అడిగాడు 'అంటే యేంలేదు నన్ను వెళ్ళి చేసుకోవటంలో త్వరపడ్డాననిపిస్తోందా—మీకు చెప్పండి నేను వేరుగా—వరాయిగా అన్నించటం లేదుగదూ' యిన్నాళ్ళ మన జీవితం యేంకాకుండాపోదుగా మీకు' 'యేమిటి నువ్వనేది?' 'మీరు సడబాధ చూస్తుంటే ఆవేమీద మికింకా అభిమానం వున్నట్టేవుంది అవిడంటే తెక్కలేనట్టేవుంటే మీ రసలు బాధ పడనేవడరు' 'నీమొహం. అదేంకాదు ప్రపంచంలో నా కున్నది ఒక్కరే అది వాసంతి ఆ వాసంతికి నాకూ మధ్య అడ్డగా యేదీరారు. వాసంతి తనంతలాను

వస్తుక్కర్లేదంటే తప్ప, నువ్వు చాలా అలసిపోయావు యివా పడుకో! నీ కనలిది చెప్పివుండకూడదు నే నొట్టి మూర్ఖుణ్ణి చూడు నీ మొహంలో యిండా కటి చిరునవ్వులేదు. కళ్ళు గూడ అనుమానంగా భయంగా వున్నాయి. నువ్వు నన్ను వమ్మకపోతో నేనేం చెయ్యలేను వాసంతి. ఆవిడ వాకేంకాదు ప్రపంచంలోవున్న అడ్డమందిలో ఆవిడ ఒకత్తి.

నువ్వు అనవసరమైన అలోచనలతో మనసు పాడు చేసుకోవని వాకు మాట యివ్వాలి నీ ఆరోగ్యం అసలే సరిగ్గా లేదు ఈ రెండు రోజుల్లో చాలా తీసినట్లు కనిపిస్తున్నావు డాక్టర్ సుఖి వచ్చిందా? యేమంది? వసంత చెతుల్ని తన బుగ్గికి, కళ్ళకి అన్చుకుంటూ అడిగాడు శీఖరం. ఆఖరిమాటకి వాసంతి మొహం లోకి చెప్పటి ఆవరి వచ్చింది. యీలా చెప్పటం అతనికి. ఇప్పుడా—యీలాగా—ఉహూ కాదు యిప్పుడు గాదు అనుకుంటు 'పరీక్ష చేసింది. రేపు మీరు ఫోన్ చేసి అడగండి—' అంది.

'అదేం? నీకు చెప్పలేదు.'

'చెప్పలేదు.' అంది వాసంతి నిర్దిష్టంగా. తెల్లవారుటూ మైంది. చల్లటిగాలి కిటికీలోంచి దూసుకోస్తోంది బాగా అలసిపోయిన యిద్దరూ విడకు ప్రయత్నం చేయసాగారు.

మర్నాడు వాసంతి లేచేసరికి బాగా బారెడు పొద్దు క్రింది. తెల్లగా బాగా మెరుస్తున్న యొండ కిటికీ మవ్వల్ని దూకుకోచ్చి లోపల ద్రాచురు, కుర్చీ, పుస్తకాలు వాటిమీద పట్టేంది. మంచంమీద బద్ద కంగా బరువుగా కళ్ళు తెరిచిన వాసంతికి అంతా కలలో యేదో పెద్ద గొడవజరిగి తను నువ్వు పోయినట్లు అనిపించింది. క్షణంసేపు రాత్రి జరిగింది, శీఖరం చెప్పింది అంతా వట్టి కలననిపించింది. ప్రక్కకు తిరిగిచూసింది కానీ శీఖరంలేదు వళ్ళంతా బరువుగా బాధగా వుంది. జ్వరం తగిలించని ధర్మా మీటర్ చూపింది.

వాసంతి లేచి యివతలకు వచ్చేసరికి శీఖరం హాల్లో కూర్చుని కాఫీ తాగుతూ పేసరు చూసు కుంటున్నాడు మామూలు ప్రకారం అతని స్నానం అయిపోయింది వాసంతి మెల్లగావచ్చి శీఖరం కుర్చీ ప్రక్కన నిలబడింది 'మెలకవన వచ్చిందా? కళ్ళు చాలా యొర్రగా వున్నాయి. యింకొంచంసేపు పడుకోకపోయావా—విడ్ర చాల్చేయాలావుందికదా?' నవ్వుతూ చెయి తీసుకుని యేదో చెప్పబోతున్నాడు శీఖరం. హఠాత్తుగా వాసంతి వంగి మోకాళ్ళమీద కూర్చుని అతని చేతుల్లో మొహం దాచుకుని యేడుస్తూ 'రాత్రి చెప్పిందంతా అబద్ధం కదూ! అబద్ధం అని చెప్పండి నాకు వాకోదో భయం వేస్తోంది' అంది.

శీఖరం క్షణంసేపు మాట్లాడలేదు. తర్వాత చాలా తగ్గిస్తూయితో చాలా విశ్రంభంగా వెమ్మడిగా 'అవును అంతా అబద్ధమే నీకు కల్పించి చెప్పానులే రాజవాళ్ళు వస్తారు వెళ్ళి మొహం కడుక్కుని రా! యిదేమిటి—వేడిగావుండే వళ్ళ—జ్వరం వచ్చిందా.' హఠాత్తుగా ఆచుర్దాగా చేయనట్టి లేవదీస్తూ అన్నాడు

వాసంతికి జ్వరం బాగానే వచ్చింది. డాక్టర్ సుఖికి ఫోన్ చేసాడు ఆవిడ డ్యూటీమీదవుండని—

సాయంత్రంగాని రాత్రేనని యెవరిచేతో చెప్పిం చింది. ఆరోజు శీఖరం ఆఫీసు మానేశాడు వాసంతి ప్రక్కనే కూర్చుని చాలా మామూలుగా అవీ యివీ చెప్తూ తమాషాలచెప్పి వచ్చిస్తూ కూర్చున్నాడు. వాసంతిని విడిచి కనీసం ముందుహాల్లోకిగూడ వెళ్ళలేదు. యిష్టంలేకపోయినా శీఖరంకోసం చారా అన్నం తింది వాసంతి.

బాగా వన్నెండయింది. తన మంచం ప్రక్కన వాలుకుర్చీతో కూర్చుని యేదో పుస్తకం తిరగేస్తున్న శీఖరాన్ని పున్నట్లుండి అడిగింది. 'ఆవిడ సుకన్యాదేవికి తప్ప యిక్కడ యింకెవ్వరికీ తెలియదా?' అని. 'తెలియదు. సువ్వింక ఆ ప్రసంగం యెత్తోడ్చు గంభీ రంగా అన్నాడు శీఖరం పుస్తకం తిరగిస్తూ.

వాసంతి ఆపైన మాట్లాడలేదు. శిలాకాలపు మధ్యాహ్నం 12 గంటలు దాల్చుండగానే యొండ తిరిగిపోతోంది. నవ్వుగా వీస్తున్న గాలికి గుమ్మాని కున్న కర్డెన్ కదులుతోంది. గదిలో గోడమీద పాకీన వాటర్స్ గాంట్ ఆకుల్ని కిటికీలోంచి వచ్చిన వీచిక ఒకటి పాడిచి తుంపాలని ప్రయత్నం చేస్తోంది. మధ్యాహ్నం చాలా దిగులుగా యేదో పోగొట్టుకున్న దానిలావుంది. మోచేయి దిండుమీద ఆన్ని పడుకుని

గురువు:- రాస్కెల్! కొంచెం కూడా తెలివిలేనట్లుండే! పశువుతో సమానంగా వున్నావు.
బాలుడు:- ఆ విధంగా తిట్టకూడదు సార్. మీరు మా గురువులు గదా!

జి. వి. శ్రీధర్ (మద్రాసు)

చేతిలో పుస్తకాన్ని తిరగిస్తోంది వాసంతి యేదో చచ్చిన అయిపోయి జరగవలసిందేదో జరిగిపోతే బాగుండుననిపిస్తోంది. వాలుకంలో సీసుకీ సీసుకీ మధ్య యింటర్వల్ లా వుంది. ఇంతలో ఫోన్ మోగింది. 'సుఖి' అంటూ శీఖరం లేచివెళ్ళి రిసీవర్ తీసాడు. అంతవరకూ పుస్తకం తిరగేస్తున్న వాసంతి కళ్ళెత్తి అతని మొహంలో మారబోయే భావాలకోసం పరీక్షగా చూస్తోంది. సుఖి చెప్పబోయేదేమిటో వాసంతికి తెలుసు. కానీ యిప్పు డీ సమయంలో— యీలా—సుఖిం చెప్పకుండావుంటే బాగుండు. అసలు యింకెవరయినా అయితే బాగుండునని పిస్తోంది.

'హా' అన్నాడు శీఖరం రిసీవర్ తీసుకుని '....' అవతలనుంచి యే స్వరం వినిపించిందో యేమని వినిపించిందో తెలియదు. కానీ హఠాత్తుగా శీఖరం మొహంలో గబగబా రంగులు మారాయి కంఠస్వరం గూడ మారింది. ఫోన్ వైర్ ను చేతోసాఫీచేస్తూ చాలా గంభీరంగా మాట్లాడడం మొదలు పెట్టాడు. 'ఇందులో క్షమార్పణ ఏమీలేదండి రాత్రి నా ప్రవర్తనకి నేనే చెప్పుకోవాలి యేదయినా ముందుగా కొంచం యేమాత్రం తెలి

సినా అలాటి నంపుటన జరిగిడికాదు ఇందులో మీకు తెలియని రహస్యం యేంలేదు''

'.....' మళ్ళా అవతలనుంచి యేదో వినిపించింది.

'అబ్బెబ్బె! మీమీద కోపం యెందుకు? యేమిట? మాట్లాడాలంటోందా? క్షమించండి మా యిద్దరికీ గతమేతప్ప భవిష్యత్తు లేదన్నానని చెప్పండి. యెప్పుడూ యెలాటి పరిస్థితుల్లోనూ మామధ్య మాట్లాడవలసిన మాటలేంలేవు. ముందు నా యీ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పండి ప్రసాద్ కిక్కడకి బ్రాన్స్ పర్ అయిందా!... అహో! అలాగా! నేను ఒకవేళ బ్రాన్స్ పర్ అయిందేమో అనుకుంటున్నాను. ఇందులో మీ దగ్గర దాచవలసిందేమీలేదు. ఒకవేళ వాళ్ళు పుద్బోగితోయ్యి యిక్కడికివచ్చినట్లయితే నేను రేపే బ్రాన్స్ పర్ చేయించుకుని వెళ్ళిపోతాం అనుకుంటున్నాను మేం యిద్దరం ఒక పుల్లోపుంటూ తెలియకుండా వుండటం అసంభవం.

'.....'

'ప్రస్తుతం వాసంతికి తెలియని విషయం అంటూ లేదండి. నిన్నరాత్రివరకు తెలియదు కానీ మీయింటి దగ్గర వుంది వచ్చింతర్వాత అంతా చెప్పి సాను ఇప్పుడు నాకు చాలా తెలికగావుంది' నిల్వూర్చు విడుస్తూ అన్నాడు శీఖరం మంచంమీద కూర్చున్న వాసంతి రెప్పవాల్యుటంగాడ మరీపోయి అదేకంగా భర్తని గమనిస్తోంది

'లేదండీ! మీరు గట్టిగా చెప్పండి, మాకు కలుసుకోవాలిందిగాని, మాట్లాడుకోవాలిందిగాని యేమీలేదని నేను వుంటాను. అవును ఆఫీసుకు వెళ్ళలేదు. వాసంతికి ఒంట్లో బాగాలేదు ఫోన్ చప్పుడు చేస్తూ పెట్టేసాడు శీఖరం. అంతవరకూ శీఖరంవంక పరీక్షగా చూస్తున్న వాసంతి చచ్చిన తలతిప్పుకుని కిటికీలోంచి బైటకు చూస్తున్న దానిలా కూర్చుండిపోయింది

తిరిగివచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్న శీఖరం చాలాసేపటి వరకూ యేం మాట్లాడలేదు పుస్తకం తిరిగేస్తూ యేదో ఆలోచిస్తూ కూర్చుండిపోయాడు వాసంతి గూడ యేం మాట్లాడలేదు వాలుగుదాటిపోయింది. రాజ తెచ్చి కాఫీ యిస్తుండగా శీఖరం తనే అన్నాడు. 'ఇదుగో చూడు రాజా! దబ్బున యేదయినా టిప్పిన్ చెయ్యి లేకపోతే బజారుపోయి యేవైనా పళ్ళు తీసుకు రా! కాఫీచేసి ఫ్లాస్క్ లో పోసివుంచు. మేం అలా డ్రైవ్ కి పోతున్నాం. తిరిగివచ్చేసరికి కొంచం అలస్యం అవుతుండేమో!' రాజ సగేనని తలూపి వెళ్ళిపోయాడు. వాసంతివైపు చూడకుండానే కాఫీ తాగుతూ 'నువ్వు త్వరగా తయారు కావాలి వసూ' ఇలా యింట్లో కూర్చోవటం నాకు బాగాలేదు అలా హిమాయిల్ సాగర్ పోదాం. రాజుని క్యారియర్ తో భోజనం కూడ పెట్టమంటాను కారులో యీ రాత్రికి తిరిగి రావద్దు. నువ్వు కొంచం మొహం కడుక్కుని బట్ట తేసుకో!' శీఖరం మాటలు సొంతం పూర్తికాక మునుపే టెలిఫోన్ మోగింది. కాఫీ తాగుతున్న శీఖరం ప్రశ్నార్థకంగా ఫోన్ వైపు చూసాడు కాఫీతాగుటం మానేసినవాసంతి శీఖరం మొహంలోకిచూడ సాగింది.

కాఫీతాగుడం పూర్తిచేసి నిదానంగాలేచి వెళ్ళి రిసీవర్ తీసుకోవడాడు "హా" అంటూ

వాసంతి చేతిలో కప్పు అలాగే పట్టుకుని భర్త మొహంలోకి మళ్ళీ రెప్పవాలకుండా చూడసాగింది. 'యెవరు?' కొంచెం కలుపుగానే అడిగాడు శీఖరం.

.....

'ఓ! డాక్టర్ సుశీలా! నమస్తే. నమస్తే అయిందా డ్యూటీ' శీఖరం మొహం ప్రసన్నమైంది అంతవరకు చూస్తున్న వాసంతి చప్పున దృష్టి అంతా కాఫీమీదకు మరల్చుకుని బాగ్రతగా తాగు తున్నట్లు తాగసాగింది. యిప్పుడూ యిప్పుడూ — వాసంతి గుండెలు కొట్టుకొంటున్నాయి

'యేమిటి— బహుమతా — బహుమతేమిటి? అనా—వాసంతి నాకేం చెప్పలేదు' వెనక్కు తిరిగి వాసంతివైపు చూస్తూ అన్నాడు అప్పటికే కాఫీ తాగడం పూర్తిచేసిన వాసంతి కప్పు వంగి క్రిందున్న స్టూలుమీద పెట్టేసి పుస్తకంలో తలదూర్చుకొని బొమ్మలు చూడసాగింది

'అడగమంటారా?' అగండి అయితే— మాతో పీన్స్ అరచేతో మూసి 'సుశీల తనకి బహుమతి రావాలంటుందేమిటి వనూ—నేనికీ?' అన్నాడు

'యేమో నాకు తెలియదు. అవిడనే అడగండి. రక్తంఅంతా ఒక్కసారి మొహంలోకి వచ్చేసి నెల్లున్న యెర్రబడిన మొహాన్ని మరింత దించేసుకుంది వాసంతి

'మిమ్మల్నే అడగమంటోంది' మళ్ళీ ఫోనులో మాట్లాడుతూ అన్నాడు శీఖరం

'అ! యేమిటి సరీగ్గా వివరడడంలేదు డో యేమిటి మీరనేది నిజం సుశీల చెప్తోంది నిజమేనా వనూ. వెనక్కుతిరిగి అడిగాడు శీఖరం. పుస్తకంలో మొహం దించేసుకుంది జవాబుగా వాసంతి

'ద్యంకృ సుశీలా మీకు స్పెషల్ పార్టీ యిస్తామని ప్రామిస్ చేస్తున్నాను నేను పుంజాను' ఫోన్ పెట్టేశాడు శీఖరం

ఫోన్ పెట్టేసిన శీఖరం వెంటనే పరుగెత్తుకుని దగ్గరకు వచ్చేయ్యలేదు క్షణంసేపు అలాగే నిలబడి పోయి భార్యనిచూసి ఆ తర్వాత నెమ్మదిగా వచ్చి మంచంమీద ప్రక్కగా కూర్చున్నాడు.

"నిజమా వనూ! నాకేంతవరకూ చెప్పలేదేం?" తన భుజం చుట్టు చెయ్యివేసి అడుగుతున్న శీఖర్ మాటలు వింటూనే వాసంతి చప్పున పుస్తకం వదిలి అతని ఒళ్ళి తలదాచుకుంటూ 'రాగానే చెప్పాలనుకున్నాను కానీ టైమ్ దొరకలేదు అందులో యీ గడవతో అనలెలా చెప్పారో తెలియలేదు'

'నాకోసం నువ్వెంత మంచివారై దాచుకొనివుంటే నేను నిన్నెంత బాధించానోకదూ! క్షమించు వాసంతి' యేదో అనబోతున్న శీఖరాన్ని చేత్తో వారిస్తూ "ముందు నాకిది చెప్పండి. మీకెలా అనిపిస్తోంది సంతోషంగాలేదూ!"

'దానికి జవాబు కావాలంటే నువ్వు తలెత్తి కళ్ళు తెరిచి నా మొహంలోకి చూడాలి.' అదీరకంగా

అమూల్య

మారిపోయిన కంఠస్వరంతో అంటున్న భర్తనే తలతిప్పి కళ్ళు తెరిచి చూడబోతున్న వాసంతి చెంపల మీద అప్పటికే నిండిపోయి జారిన కళ్ళిటి బిందువులు నడ్డాయి వాటిని కొనగోటితో తుడుస్తూ శీఖరం 'ఇంతకంటే మంచివారై యింకేముంటుంది నాకు—మనలో చాలా సంసారాలు నూటికి దాదాపు తొంభై పిల్లల మూలంగానే నిలుస్తున్నాయి అంటే అతిశయోక్తిలేదు వనూ. మన సంసారం అలాటిది కాకపోయినా' వంగి వాసంతి సుదురుమీద ముద్దు పెట్టుకుంటూ అన్నాడు

బాగా సాయంత్రం అయిపోయింది శీఖరం వసంత తయారయినారు గారెజోలో కారు బైటకుతీసి వరండా

ఒక సెటిగారు నౌకరుకు ఆరు కానుకలిస్తూ, యీ కవరు మీద ఆరు కానుకలు బిళ్ల అంటించి పోస్టు పెట్టెలో పడెయ్యరా అన్నాడు. కొంత సేపయిన తరువాత నౌకరు ఆరు కానుకలు తిరిగియిచ్చి 'శేర్ జీ! నాకు బహుమానం యివ్వండి. మీకు ఆరు కానుకలు మిగిల్చాను' అన్నాడు.

శేర్ జీ:- ఎలా మిగిల్చేవురా. నౌకరు :- ఎవరూ చూడకుండా దాన్ని పెట్టెలో పడేశాను.

మైలవరపు వేంకటయ్య శేఖర్ బాబు (పెద్దాపురం)

ముందుకు తేవటానికి వెళ్ళాడు శీఖరం హోల్ శీఖరంకోసం చూస్తూ నిలబడిన వాసంతికి ఫ్లాష్ లైట్, వళ్ళు, భోజనం క్యారియర్ కారులోపెట్టి తిరిగి వస్తున్న రాజు 'సుకన్యాదేవి నౌకరువచ్చి యిచ్చి వెళ్ళాడంటూ ఒక కవరు యిచ్చివెళ్ళాడు కవరు అంటించి వుంది. పైన శీఖరంపేరు వుంది ఇంతలో వాకిట్లోంచి శీఖరం పిలుపు వినిపించింది వచ్చికారులో ప్రక్కన కూర్చుంటూ రాజు యిచ్చిన కవరు ఇచ్చింది 'యేమిటది—' కారు స్టార్ట్ చేయబోతున్న శీఖరం అగి కవరు చించాడు అందులో పుత్రరంపుంది చదువు కున్న శీఖరం పూర్తిచేసి చదవమన్నట్లుగా వాసంతి చేతికిచ్చాడు 'యెవరు రాసింది' ఉత్తరం సీసుకుని చూసింది వాసంతి అది అమూల్య స్వయంగా రాసిన ఉత్తరం అందులో యిలా వుంది: 'శీఖరం!

నిన్ను వదిలిపెట్టి వెడ్తున్నప్పుడు నేను చాలా అదృష్టవంతురాలినని నిన్ను గెల్చానని అనుకున్నాను. కానీ నేను వెళ్ళేంతది అదృష్టపు శిఖరాలు అందుకోవటానికి కాదని — అఖాతపు లోయల్లో నామ రూపాలు లేకుండా జారిపోవటానికని నాకేం తెలుసు! నువ్వెప్పుడూ అదృష్టవంతుడివే! మొదట నన్ను వెళ్ళి చేసుకున్నప్పుడు లోకం నిన్ను అదృష్టవంతుడివని అంది. నేను విడిచి వెళ్ళిపోయినప్పుడూ అంది. యిప్పుడూ అంటోంది. ఈ కొద్ది సంవత్సరాలలో నేను మానసికంగా చాలా మారాను కొన్ని పూహల తాలూకు విలువలు గూడ అర్థమైవాయి. అనుభవం చాలా పాఠాలు నేర్పించి నిన్ను విడిచిపెట్టి నన్నుడు వెళ్ళిన అమూల్యనికాను నేను. అందుకే యిప్పుడు యిలా హఠాత్తుగా వెడ్తున్నాను నువ్వు పైద్రాబాదీలో వున్నావని తెలిస్తే నేనీ చాయటికి గూడ వచ్చేదాన్నికాదు తెలియక పాతజీవితాన్ని జ్ఞప్తిచేసుకుని కానీపు కులాసాగా గడుపుదామని సుకన్యాదేవి యింటికి వెళ్ళాను సరీగ్గా అప్పుడే పుట్టినరోజు జరగటం మీరురావటం నా దురదృష్టం. రాత్రి చాలా బాధపడ్డాను ముఖ్యంగా వాసంతి మొహం నన్ను నిద్రపోనివ్వలేదు నాకు ప్రస్తుతం లేనిది—నేను అజ్ఞానంలో కాలడమ్మకున్నని యిప్పుడు వాసంతికి ఉన్నాయి ఒక్కసారి సీత్ మాట్లాడాలని ప్రయత్నించి సుకన్యాదేవితో ఫోన్ చేయించాను. గతంతప్ప భవిష్యత్తు రేడన్న నా మాటని నాకు తిప్పిచెప్పేవు సీకేం భయమక్కర్లేదు నువ్వే ప్రాప్సనర్ కి ప్రయత్నం చెయ్యొద్దు నేనే యీ రోజు సాయంత్రం వెళ్ళిపోతున్నాను, మళ్ళీ యెప్పటికీ కనపడనని వాగ్దానం చేస్తూ

అమూల్యచే ఉత్తరాన్ని ఒకటికి రెండుసార్లు చదివింది వాసంతి అప్రయత్నంగా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి అవి అమూల్యవెళ్ళిపోతోందికదా అనే సానుభూతితో కాదు యేదో పెద్ద ప్రమాదం జరగబోయి అగిపోయిందనే సంతృప్తితో, సంతోషంతో. యెప్పటిలా తనూ శీఖరం మిగిలిపోయారకదా అనే దైర్యంతో చేత్తో ఉత్తరాన్ని మడిచేసి బైటకు చూసింది వాసంతి కారు హిమా యిల్ సాగర్ వైపు రివ్వున దూసుకుపోతోంది ప్రక్కనుంచి బంజారా హిల్స్ వెనక్కు భయంతో తప్పుకుంటున్నాయి. రోడ్డుని తడకంగా చూస్తూ ఫాస్ట్ గా డ్రైవ్ చేస్తున్న శీఖరం ఒకచేత్తో డ్రైవ్ చేస్తూ, రెండో చేయి జాపి వాసంతిని దగ్గరకు తీసుకున్నాడు అతని కళ్ళల్లో గూడ నీళ్ళు తిరుగుతున్నాయని అవి నిగ్రహించుకోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడని వాసంతికి తెలియదు ప్రక్కకు తిరిగి భర్త భుజంమీద తలదాచుకుంటూ నిన్ను యీ టైమ్ కి, యీరోజు యీ టైమ్ కి యెంత అనుభవం పొందాను నేను. ఒక్క 24 గంటల్లో యెంత మారానో!" అంది.

'ఒక్కోసారి అంతే వనూ! 24 గంటలే అక్కర్లేదు 24 సెకన్లు చాలు మారటానికి' నెమ్మదిగా అన్నాడు శీఖరం. ★